

Östra Vallgatan, Lund

Lund fornlämning 73:1

Lund, Lunds socken, Lunds kommun, Skåne län

Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2016

Mattias Karlsson

Titel: Östra Vallgatan, Lund
Författare: Mattias Karlsson
Kulturmiljörapport: 2018:46

Omslagsbild: Nedläggning av nya avloppsrör i gatan
Upphovsrätt: Där inget annat är angivet, enligt Creative Commons licens CC BY

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning.....	2
Fornlämningsmiljö	3
Tidigare arkeologiska iakttagelser	4
Genomförande och resultat.....	4
Kulturlagerstatus	8
Administrativa och tekniska uppgifter.....	9
Källor och litteratur.....	10
Bilaga 1. Fyndförteckning.....	11
Bilaga 2. Makroskopisk analys av jordprover från Östra Vallgatan, Lund	14
Bilaga 3. Resultat av 14C-dateringar.....	18
Bilaga 4. Kartor, planer och sektioner	25

Sammanfattning

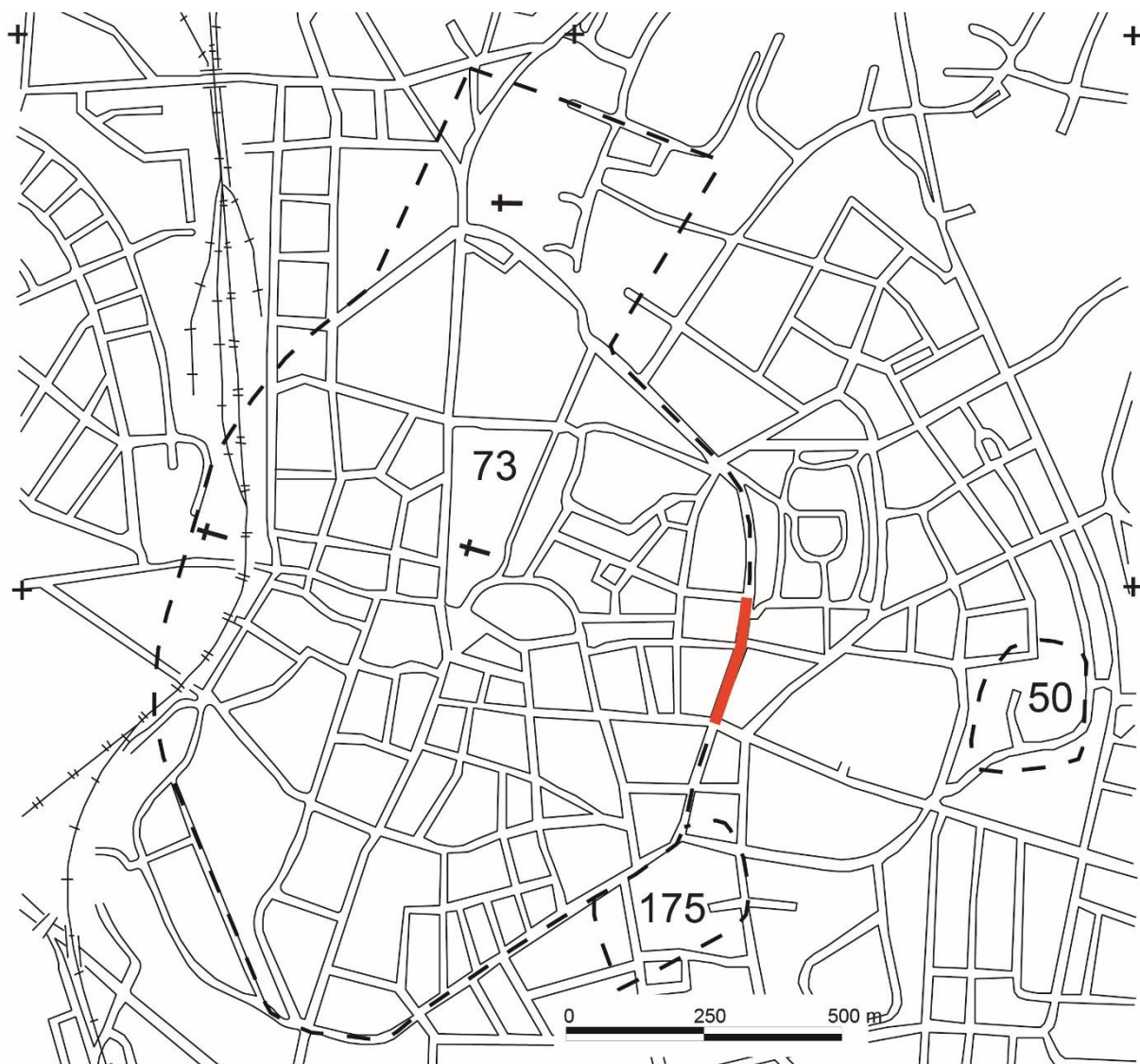
I samband med byte av VA-ledningar i Östra Vallgatan i Lund, sträckan Östra Vallgatan till Agardhsgatan, utförde Kulturen i Lund en arkeologisk undersökning genom schaktningsövervakning (Lst dnr 431-7543-2016). Parallellt med gatan har stadens vall och vallgrav löpt fram till att dessa anläggningar bröts ned under loppet av 1700- och början av 1800-talet. I gatan framkom och dokumenterades en rad olika lämningar från tidig medeltid till modern tid, varav de viktigare kan nämnas: två brunnar eller vattenhål, ett kraftigt dike eller grav från tidig medeltid och en medeltida hålväg samt hårdgöringar från 1700-talet och framåt.

Östra Vallgatan, mellan Östra Mårtensgatan och Magle Lilla Kyrkogata

- Brunn eller vattenhål innehållande förhistorisk keramik. Två ¹⁴C-dateringar gav en datering till mellersta delen av bronsåldern. Lämningen ger tydliga indikationer om att det i området har funnits bebyggelse från denna tid. Något som bör tas i beaktande i framtida antikvariska ställningstaganden.
- I västra schaktväggen, påträffades längs en sträcka av 70 meter, ett djupt och brett dike. Diket kan tolkas som en vallgrav som är äldre än den kartografiskt kända. Dateringar med ¹⁴C-analys pekar på att diket har fyllts igen under 1300-talet, vilket kan indikera att vid denna tid har en yngre vallgrav (dvs. den kartografiskt kända sträckningen) tillkommit öster om Östra Vallgatan.
- Makrofossilanalysen visade på spår av medicinalväxten hjärtstilla. Belägget är ett av de äldsta i Norden.
- En avloppsledning, förmodligen efterreformatörisk, utförd i tegel och kalkstenshällar, korsade gatan i östvästlig riktning.
- Efterreformatöriska utjämnings- och hårdgöringslager för Vallgatan.
- Stolpar med datering till omkring 1700, vilka möjligen ska kopplas till hägnad eller grind norr om Österport.
- I västra sektionen framkom en hålväg längs en ca 20 meter lång sträcka i nordsydlig riktning, troligen med medeltida datering.

Östra Vallgatan, mellan Magle Lilla Kyrkogata och Agardhsgatan

- Brunn eller vattenhål som igenfyllts och gått ur bruk under 1200–1300-talen.
- Nedgrävningar med oklara funktioner, varav tre bör ha igenfyllts under 1000–1100-talen och två under 1200–1300-talen.
- Förmodad vägbank med oklar datering som löpt i östvästlig riktning tvärs över Östra Vallgatan och som ej kan identifieras med något tidigare känt vägstråk.

Figur 1. Lunds medeltida stad, fornlämning 73, med platsen för undersökningen markerad med röda stjärnor.

Inledning

I samband med omläggning och nyläggning av avloppsledningar och vattenledning i Östra Vallgatan i Lund utförde Kulturen i Lund en arkeologisk undersökning i form av en schaktningsövervakning (Lst dnr 431-7543-2016). Det nya separerade avloppssystemet lades vid sidan om den gamla avloppsledningen. På en något högre nivå lades en ny vattenledning. På vissa punkter längs gatan gjordes serviser för vatten och avlopp till fastigheter. Likaså sattes några nya brunnar. Schaktningarna utfördes på en ca 237 meter lång sträcka (figur 1). Schaktningen började i korsningen Östra Vallgatan-Östra Mårtensgatan och fortgick norrut, förbi korsningen Magle Lilla Kyrkogatan, till korsningen Östra Vallgatan-Agardhsgatan.

Fornlämningsmiljö

Nuvarande Östra Vallgatan sträckning följer i stort sett stadsvallen såsom den är känd från äldre kartor. (Se karta från år 1704, Bilaga 4A.) Dateringen av stadens avgränsning eller avgränsningar är oklara. Det äldsta omnämmandet av en vall runt "Lund" finns i Roskildekrönikan från år 1134, där Lund beskrivs som en befäst stad med mur och vall. I Egilssagan från 1100-talets slut nämns befästningen som en träborg runt staden (Andrén 1980 s. 8, 20).

Stadsportarna omtalas av Saxo Grammaticus omkring år 1200. Lunds borgare fick år 1326 rätt att efter förmåga befästa sin stad. Allhelgonaklostret omtalades år 1346 utanför Lunds murar och år 1361 nämns för första gången stadens gravar, syftande på vallgraven som omgav staden (ibid). Vallen och vallgraven såsom den återfinns på äldre historiska kartor bör åtminstone gå tillbaka till 1300-talet.

På medeltiden och på 1500-talet omtalas fyra "portar" som ledde in i staden från söder, öster, norr och väster: *Porta rubra* var den röda eller den södra porten, *Porta S. Martinj* var Sankt Mårtens eller Österport, *Porta borealis* var Norreport, och i väster låg Sankt Peters nunnekloster med port som benämndes *Nunne Burlett* (ibid). Mogens Madsen nämner, i sin beskrivning av Lund från åren 1586–87, endast tre ordinarie stadsportar, den norra som kallas *Sankt Olofs port*, efter den helige Olofs kyrka som förr låg vid denna port. Den norra porten kallades även *Bredgateporten* efter Bredgatan som leder upp till den (Blomqvist 1951 s. 262f).

I Mogens Madsens lundabeskrivning omtalas vallen kring Lund som nedbruten. Under dansk-svenska krigen på 1600-talet fick vallen emellertid åter militär betydelse, och en order utgick från den danske kung Frederik III att det skulle byggas en palissad runt Lund (Blomqvist 1985 s. 26).

Befästningen förblev, i flera århundraden, gränsen för stadens bebyggelse. Stadsvallen är synlig på Franz Hogenbergs panorama över Lunds stad från 1580-talet. Vallen var försedd med en träpalissad på krönet (Blomqvist 1978 s. 86). Befästningen utgjordes av en hög jordvall och utanför den en bred vallgrav med endast ett fåtal passager mellan stad och området utanför befästningen.

Under perioden 1662–1811 fungerade stadsvallen som tullgräns för lanttullen (Blomqvist 1951 s. 264; 1978 s. 136). Innanför vallen bildades smala vägstråk, och på en karta från år 1784, finns Norra Vallgatan inritad från Norrtull utmed vallen i sydostlig orientering. Från en tomtmätning på 1790-talet omtalades en gård söder om Östertull som sträckte sig intill allmänna vägen vid stadens vall (Bevaringskommittén 1980 s. 20).

Tidigare arkeologiska iakttagelser

Längs med den sträcka av Östra Vallgatan som undersöktes år 2016 finns knappast alls några arkeologiska observationer sedan tidigare. Egentligen är det endast längst i söder, i korsningen Östra Vallgatan–Östra Mårtensgatan, som arkeologisk dokumentation tidigare har gjorts. (För en översikt, se Bilaga 4B).

- 1961: Vid schaktning i gatan framkom stora stenar i ett område där Östra Mårtensgatan mynnar i Östra Vallgatan. Stenarna som var upp till 0,8 m stora låg på ett djup av mellan 0,3 till 1,3 m under gatan. Inga uppgifter finns om kalkbruk vid stenarna (Kulturens LA-arkiv).
- 1982: Vid schaktning påträffades grundstenar i korsningens mitt. Något längre mot öster påträffades vallgravens västra sida. Lämningarnas dokumenterades med foto och ritning (Kulturens LA-arkiv).
- 1996: Tre kabelschakt grävdes i korsningen till ca 0,5 meters djup. Under sentida gatubeläggning kom smågatsten som låg i gul sand, varunder fanns storgatsten. Schaktbotten bestod av brungrå jord med tegelkross (Rönn 1996).
- 2007: Vid undersökningen påträffades den medeltida vallgraven och rester av den östra porten uppförd av tegel. Vallgraven har grävts om under 1400-talet. Arkeobotaniska prover från bottensedimentet visade att miljön runt vallgraven har bestått av betesmark och att det fanns en strandflora vid vallgraven (Gardelin 2007).

Genomförande och resultat

De nya separerade avloppsledningarna (dag- och spillvatten) i Östra Vallgatan lades ned på omkring 3 meters djup, samma som den gamla avloppsledningen. Schaktningen omfattade en stor del av gatans bredd. Bredden på schaktet var mestadels omkring 5 meter i gatunivå och 3 meter på schaktbotten. På vissa ställen gjordes anslutningar för serviser som kom att beröra även delar av trottoaren på båda sidor om gatan. De flesta av dessa servisanslutningar var placerade på västra sidan av gatan, där huvuddelen av bebyggelsen längs gatan är placerad. Förutom en äldre avloppsledning placerad en bit ut från gatans västra sida fanns även andra äldre ledningar i gatan eller i närliggande trottoar. Av de ledningar som låg längs med hela gatans sträckning kan särskilt noteras en äldre gasledning, i gatans östra del, en äldre vattenledning i gatans västra del och två fjärrvärmeledningar i trottoaren på västra sidan av gatan. Särskilt den västra sidan av gatan och trottoaren närmast intill var sedan tidigare hårt utschaktad på grund av flera större och mindre ledningsdragningar, men trots det framkom en rad lämningar från tidig medeltid till nyare tid.

Endast en del av hela dokumentationsmaterialet har renritats och beskrivs i rapporten. Bifogade renritade planer och sektioner ska ge en uppfattning om lämningarnas former och

placeringar (Bilaga 4A–3D). Endast ett representativt urval av lämningar från före ca 1800 kommer att beskrivas.

Schaktningarna påbörjades i söder vid korsningen Östra Vallgatan–Östra Mårtensgatan/Dalbyvägen och fortgick mot norr längs en 237 meter lång sträcka (Bilaga 4B). Två olika 0-punkter användes under dokumentationen av denna sträcka: den första placerad nära korsningen Östra Vallgatan–Östra Mårtensgatan och den andra strax norr om Magle Lilla Kyrkogata. För att lättare finna tillbaka till originaldokumentationen har denna uppdelning inte ändrats i rapporten. Av texten nedan framgår vilken 0-punkt som utgör referenspunkt. Numren inom parentes i följande beskrivningar refererar till nummer på renritade planritningar i bilagor 3C och 3D. Referenser till fynd i texten kan återfinnas i "Fyndförteckningen" (Bilaga 1).

Östra Vallgatan, söder om Magle Lilla Kyrkogata (Bilaga 4D)

I den södra delen Östra Vallgatan, mellan ca 30 m N och 80 m N, påträffades olika lager med äldre hårdgöring som, att döma av fyndmaterialet, lagts ut på 1700- och 1800-talet. Det var bättre bevarat och kunde dokumenteras i västra sektionen.

Omkring 4 m N om Östra Mårtensgatan framkom en äldre stenbeläggning på mellan 0,2–0,4 m djup (nr 16). Därunder framkom flera utjämningslager. Moränen påträffades på 1,2 meters djup. Yngre rödgods påträffades ned till ca 0,8 meters djup. I öster framkom den västra kanten på en nedgrävning som innehöll yngre rödgods (nr 7). Möjligen kan nedgrävningen ha varit början på vallgraven. Omkring 6 m N framkom stolpar, möjligen till en grind eller hägnad, på omkring 0,65 m djup (nr 15). Att döma av fynd i omgivande lager och i fyllningen kring en av stolparna har de anlagts någon gång under 1600–1800-talen (fyndnr 12–16, 20, 26). I området där stolparna fanns återfanns yngre rödgods och kritpipor ned till 1 m djup under gatan.

Ännu ett litet stycke mot norr, 13 m N, framkom i öster antydning på början av en nedgrävning, som likaledes kan vara en del av vallgraven (nr 8). Moränen påträffades på 0,9 meters djup. Ovan moränen fanns tjocka utjämningslager med inslag av tegelkross.

En sektion på 26 m N visar att moränen finns på ca 0,9 m djup under gatan. Utjämningslager med yngre rödgods och fajans fanns ned till ett djup av 0,6 m (fyndnr 45). Däremellan fanns utjämningslager med få komponenter, endast lite småsten och lerfläckar.

I höjd med 30 m N framkom en äldre vattenledning som korsade gatan i östvästlig riktning på 2,15 meters djup (nr 11). Den var konstruerad av tegel och med botten och tak av kalkstenshällar (figur 2). Teglets dimensioner var omkring 27×13×8,3 cm. Botten var anlagd på 2,5 meters djup. Nedgrävningskanten kunde ses i plan från omkring 0,5 m djup och i sektion från 0,8 meters djup under gatan. Ledningen bedömdes som eftermedeltida utifrån stratigrafiska iakttagelser.

Omkring 58 meter norr om Östra Mårtensgatan och på ett djup av ca 0,9 m påträffades en större nedgrävning som tolkades som en oskodd brunn eller vattenhål (nr 1–5). I en av fyllningarna påträffades keramik av förhistorisk karaktär (fyndnr 63). Jord från två av fyllningarna skickades för makrofossilanalys. Analyserna visade indikationer på köksavfall (ben, fisk och förkolnade sädeskorn), vilket kan tolkas som att bebyggelse funnits i närheten av nedgrävningen (se Makrofossilanalys, Bilaga 3). Två förkolnade skalkorn från lager 2 och 5 plockades ut för ¹⁴C-analys. Resultaten visade på en kalibrerad datering till intervallet 1210–1010 respektive 1430–1220 före Kristus med en standardavvikelse på 2σ i (95,4% sannolikhet)

(Bilaga 3, provnummer Oa-58326, Oa-58327). Brunnen eller vattenhålet är alltså använd och igenfylld någon gång under bronsåldern, förmodligen dess mellersta del.

I schaktet västra sida, från 72 m N till omkring 142 m N, framkom ett dike som löpte parallellt med gatan (nr 10). Diket kan ha varit del i en avgränsning av staden eller ett tomt dike. Det som talar för det förra är att det var relativt djupt. Dess hela bredd kunde inte uppfattas eftersom endast delar av dikets östra del frilades. Den största uppmätta bredden uppgick till omkring 1 meter. Med tanke på hur dikets sidor framträdde i en tvärsektion, där ingen säker botten konstaterades, bör dess bredd på en nivå av omkring 1 meter under gatan uppskattas till minst 2–2,5 meter.

I dikets fyllningar påträffades inga spår av tegel eller tegelkross. Avsaknaden av tegel och det förhållandevis ansevärt djupa under gatan där dikesfyllningarna dokumenterades, mellan ca 1,1 till 1,8 m djup, tolkades i fält som en indikation på att det var ett tidigmedeltida dike. Efter makrofossilanalys utfördes ¹⁴C-analys av oförkollade fläderkärnor och ett förkollat skalkorn från en dikesfyllning. De kalibrerade dateringarna med en standardavvikelse på 2σ i (95,4% sannolikhet) gav resultaten 1390–1310 och 1290–1410 (Bilaga 3, Au-59667, Au-59668). Diket har således sannolikt fyllts igen under 1300-talet. När diket har grävts är emellertid mer oklart. Med tanke på dikets djup och ansevärt bredd är det tänkbart att det är en äldre föregångare till den vallgrav som är känd från eftermedeltida kartor och som bör sökas på östra sidan av Östra Vallgatan.

I den östra delen av schaktet, från 107 m N till 125 m N, framkom flera lager med hårdgöring med småsten och djurben på en nivå av omkring 0,5 till 1,0 m djup (nr 12). Lagren, varav det djupast liggande låg direkt på moränen, tolkas som en medeltida hålväg som har sträckt sig längs med vallen. I det djupast liggande lagret med hårdgöring påträffades sammanlagt 3 hästskor. Lagren dokumenterades i den östra sektionen (lager 5). Hårdgöringen kunde dokumenteras i tvärsnitt över gatan och i sektion mot norr men då begränsat till östra delen av gatan (Bilaga 3B, sektion 15, 16, 17, 18, 19; se även renritad sektion ca 110 m N i Bilaga 4C).

Flera mindre nedgrävningar med oklar funktion påträffades längs sträckan från Östra Vallgatan till Lilla Magle Kyrkogata. Vid 126 m N påträffades en mindre och flack nedgrävning (nr 13). Inget tegel fanns i nedgrävningen och den låg under flera utjämningslager. Troligen daterar den sig till tidig medeltid. En annan liknande men betydligt större nedgrävning påträffades vid 136 m N (nr 14). På en punkt 47 m N om Östra Mårtensgatan påträffades mitt i Östra Vallgatan rest av ett troligt stolphål på ett djup av ca 0,75 m under gatan (nr 6).

I östra delen av gatan, mellan 143 till 148 m N, påträffades flera nedgrävningar ned till ett djup av 2 meter. I samma område fanns flera yngre nedgrävningar med ledningar vilket fragmenterat området och försvårar tolkningen av nedgrävningarna. Dateringarna av nedgrävningarna är oklar (se sektion mot öster, Bilaga 4D).

Östra Vallgatan, norr om Magle Lilla Kyrkogata (Bilaga 4E)

I den norra delen av undersökningsområdet, gatupartiet från Maria Magle Kyrkogata till Agardhsgatan, påträffades flera mindre och större nedgrävningar, som utifrån fyndmaterialet bör dateras från tidigmedeltid till högmedeltid.

Vid punkten 17 m N påträffades en mindre nedgrävning, endast innehållande en spik (nr 1–4). Inslaget av en kalklins runt gropens sidor kan tyda på att det varit en kalkförvaringsgrop. Några meter längre norrut, 21 m N till 25 m N, påträffades två nedgrävningar med en ränna som

grävts mellan dem (nr 5–6). Den södra och större nedgrävningen, ca 2,0×1,5 meter stor, innehöll rikligt med svartgods av typen Östersjö (fyndnr 1–9, 39–43). Nedgrävningarna bör dateras till tidig medeltid. Deras funktion är oklar.

Vid schaktets östra sida mellan 35 till 39 m N, påträffades två flacka gropar med oklar funktion (nr 8–9). Groparna innehöll skärvor av äldre rödgods, yngre svartgods och nästanstengods (fnr 57–62) som tyder på en datering till 1200- eller 1300-talet.

På ett parti mellan 49 till 53 m N, framkom en stenläggning eller stenpackning som tycks ha gått tvärsöver gatan i östvästlig riktning (nr 12). Stenläggningen tolkas som rester av en väg, som förmodligen ska dateras till medeltid eller äldre nyare tid (säkrare dateringskriterier saknas). Intill detta parti, i söder, framkom ett lager med gråbrun kulturjord, med en förmodad datering till medeltid (nr 11). Rimligen kan en väg på denna plats endast förklaras av att det här funnits en öppning i vallen. Det bör dock noteras att ingen öppning i den kartografiskt kända vallen finns i detta område.

Längre norrut, nära Agardhsgatan omkring 66 m N, påträffades en oskodd brunn med förhållandevis branta sidor som nådde ett djup av omkring 250 cm under gatan (nr 14). Förutom lite tegelkross och yngre svartgods framkom inget daterande fyndmaterial i brunnsfyllningarna. Brunnstypen och innehållet tyder på att brunnen grävts och brukats under 1200-/1300-talen.

Utöver ovannämnda lämningar kan noteras några få nedgrävningar, förmodligen medeltida, med oklar funktion (nr 13, 15, 16).

Spår av äldre hårdgöring framkom mer sparsamt norr om Magle Lilla Kyrkogatan. Ingenstans framkom rester av stadsvallen. Antagligen har den varit placerad strax öster om gatan.

Diskussion

Till de mer uppseendeväckande lämningarna i 2016 års undersökning kan räknas ett dike som dokumenterades längs en ca 70 meter lång sträcka parallellt med Östra Vallgatans västra sida söder om Magle Lilla Kyrkogata. Endast dikets östra del berördes av schaktningreppet. Med tanke på att det var relativt brett, uppskattningsvis minst 2 meter och minst en 1 m djupt, kan det tala för att det inte enbart var en ordinär avgränsning av en tomt. Diket kan ha varit en del i äldre avgränsning av stadsområdet. I sådana fall har detta "stadsdike" haft ett mer indraget förlopp sett i förhållande till den yngre vallgraven. I dikesfyllningarna påträffades inget tegel, vilket i fält tolkades som ett indicium för deras datering till tidig medeltid. Två ¹⁴C-dateringar av växtmaterial från fyllning i diket pekar emellertid på 1300-talet. Det kan tolkas som att diket eller graven gått ur funktion och igenfyllts vid denna tid.

Hypotetiskt sett kan således detta kraftiga dike, vilken kan tolkas som en äldre "vallgrav", ha tillkommit under tidig medeltid. Dateringen av dess brukstid kan i sin tur indikera att (den yngre) vallgraven, öster om Östra Vallgatan och kartografiskt belagd från 1700-talet, har grävts på 1300-talet. Acceperas tolkningen med en äldre vallgrav i västra delen av Östra Vallgatan, återstår dock att förklara varför den yngre vallgraven flyttats österut.

En ytterligare omständighet som kan stödja en omläggning av vallens och vallgravens sträckning under 1300-talet, är de flacka gropar (nr 9 och 10) och brunn (14) innehållande keramik från 1200–1300-talet som påträffades i Östra Vallgatan norr om Magle Lilla Kyrkogata. Rimligen kan de inte ha grävts och igenfyllts där under nämnda tidsperiod om en vall funnits på samma plats. Det ska dock noteras att den kartografiskt kända vallen på denna punkt kan

ha legat längre österut. Den svårdaterade stenpackning som påträffades i området, vilket tolkades som en östvästlig löpande vägbank, kan indikera ett kommunikationsstråk som ej är känt i det äldre kartografiska materialet.

Den yngre vallgravens västra sida har påträffats i tidigare arkeologiska undersökningar i korsningen Östra Vallgatan–Östra Mårtensgatan. Förmodligen dokumenterades fortsättningen av vallgraven på ett par ställen längst i söder under 2016 års undersökning. Detta, tillsammans med kartmaterialet, bör betyda att vallens sträckning varit i Östra Vallgatan och att större delen av vallgraven har legat öster om det långa schaktet i gatan. Inga säkra lämningar påträffades emellertid av vallen. Det ska även noteras att norr om Östra kyrkogården drogs ett servisschakt mot öster. Inga lämningar påträffades av vallgraven, vilket betyder att på denna plats bör vallgraven ligga ännu ett stycke öster om detta schakt.

Kulturlagerstatus

Kulturlagerdjupet i Östra Vallgatan hade generellt sett ca 1 meters mäktighet. Kulturlagren var ned till detta djup torra och med sämre förutsättningar för bevarande av organiskt material. Efter ingreppet för nya VA-ledningar är kulturlagren helt utschaktade från ca 1 meters avstånd från trottoarerna på båda sidor om gatan.

Figur 2. Vattenledning av tegel och kalksten som korsade Östra Vallgatan i södra delen av undersökningsområdet.

Administrativa och tekniska uppgifter

Länsstyrelsens dnr	431-7543-2016
Fornlämningsnr	RAÄ 73
Löpnr, fornreg	201800885
Kulturens projektnr	61000-457
Trakt/kvarter/fastighet	Innerstaden 2:1, Östra Vallgatan
Socken	Lund
Kommun	Lund
Län	Skåne
Typ av exploatering	Byte av VA-ledningar
Uppdragsgivare	VA Syd
Typ av undersökning	Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning
Ansvarig institution	Kulturen
Fältarbetsledare	Mattias Karlsson
Övrig personal	Johan Wallin, Aja Guldåker
Fältarbetstid	2016-09-06 – 2016-11-08
Fälttid, arkeolog, tim	142
Fälttid, maskin, tim	—

Yta, m²	1 200
Kubik, m³	2 400
Schaktmeter, m	237

Fyndmaterial	Fynden förvaras efter fyndfördelning på Kulturens magasin Diabasen. KM 95270:1–65
Ritning, dokumentation	85 st A3 ritfilm: 48 st sektionsritningar skala 1:40, 37 st planritningar skala 1:40
Foto	20 digitala fotografier
Analyser	Makrofossilanalys, ¹⁴ C-analys
Arkivmaterial, förvaring	Kulturens LA-arkiv under fastighetsbeteckningen Östra Vallgatan

Källor och litteratur

Arkiv

Kulturens LA-arkiv

Lantmäterimyndigheternas arkiv, se www.historiskakartor.lantmateriet.se

Litteratur

Andrén, Anders 1984: *Lund. Tomtindelning, ägostruktur, sockenbildning*. Medeltidsstaden 56. Rapport. Riksantikvarieämbetet. Stockholm.

Bevaringskommittén 1980: *Bevaringsprogram Vårfru rote. Lunds stadskärna*. Lund.

Blomqvist, Ragnar 1951: *Lunds historia 1. Medeltiden*. Lund.

Blomqvist, Ragnar 1978: *Lunds historia 2. Nyare tiden*. Lund.

Blomqvist, Ragnar 1985: *Stadsvallen i Lund. Ett unikt byggnadsminne*. Gamla Lund, Årsskrift 67:2. Lund.

Lenntorp, Karl-Magnus 2010: Arkeologisk förundersökning 2010. Arkeologiska arkivrapporter från Lund, nr 374. Otryckt rapport i Kulturens arkiv.

Gardelin, Gunilla 2007: *Dalbyvägen, Östra Mårtensgatan, Östra Vallgatan i Lund. Arkeologisk förundersökning 2006*. Arkeologiska arkivrapporter från Lund, nr 232.

Rönn, Viveka 1996: *Östra Mårtensgatan/Östra Vallgatan, Lund. Arkeologisk förundersökning 1996*. Arkeologiska rapporter från Lund nr 41.

Bilaga 1. Fyndförteckning.

Östra Vallgatan, Lund

Arkeologisk undersökning 2016

KM 95270

Fnr	Fyndomständighet	Material	Formtyp/undertyp	Del	Sakord	Antal	Vikt (g)	Kommentar
1	K6 i ränna (25 okt)	Keramik	Svartgods, Östersjö	Buk	Kruka	26	242	
2	K6 i ränna (25 okt)	Keramik	Svartgods, Östersjö, dekorerad	Buk	Kruka	11	106	
3	K6 i ränna (25 okt)	Keramik	Svartgods, Östersjö	Botten	Kruka	8	66	
4	K6 i ränna (25 okt)	Keramik	Svartgods, Östersjö	Mynning	Kruka	3	71	
5	K5, planritning A (25 okt) "Kokgrop"	Keramik	Svartgods, Östersjö	Fot	Lampa	1	173	
6	K5, planritning A (25 okt) "Kokgrop"	Keramik	Svartgods, Östersjö	Buk	Kruka	10	134	
7	K5, planritning A (25 okt) "Kokgrop"	Keramik	Svartgods, Östersjö, dekorerad	Buk	Kruka	2	17	
8	K5, planritning A (25 okt) "Kokgrop"	Keramik	Svartgods, Östersjö	Botten	Kruka	2	11	
9	K5, planritning A (25 okt) "Kokgrop"	Sten		Bryne		1	36	
10	30 m N, lager 9 (160921)	Keramik	Yngre rödgods	Buk-hänkel	Kärl	3	56	
11	30 m N, lager 9 (160921)	Keramik	Yngre rödgods	Mynning	Skål	1	66	
12	5-6 m N, ca 3.6-4,2 m Ö (160912)	Keramik	Yngre rödgods		Kakel, glaserad	6	175	
13	5-6 m N, ca 3.6-4,2 m Ö (160912)	Keramik	Yngre rödgods		Kakel, oglaserad	6	155	
14	5-6 m N, ca 3.6-4,2 m Ö (160912)	Keramik	Jydepotta	Buk	Kärl	1	14	
15	5-6 m N, ca 3.6-4,2 m Ö (160912)	Keramik	Yngre rödgods	Buk, glaserad	Kärl	6	28	
16	5-6 m N, ca 3.6-4,2 m Ö (160912)	Keramik	Yngre rödgods	Mynning, glaserad	Kärl	2	8	
17	5-6 m N, ca 3.6-4,2 m Ö (160912)	Järn			Stämjärn	1	60	Skadad. Avförd
18	5-6 m N, ca 3.6-4,2 m Ö (160912)	Trä			Oklart användnings-Område	1	76	Avförd
19	5-6 m N, ca 3.6-4,2 m Ö (160912)	Läder			Läderspill	2	6	Avförd
20	10 m N, Fyllning kring stående stolpe, 160913	Keramik	Yngre rödgods	Mynning, glaserad, engoberad	Fat	1	11	
21	60 m N (160927)	Keramik	Svartgods		Kruka	1	10	
22	120 m N (i "hålvåg"), lager 7	Järn			Del av betsel?	1	58	Avförd
23	161025, se ritn. A, K5	Cu-leg.			Tråd	1	8	
24	59 m N (i stor nedgrävning), på 90 cm djup, 160926	Keramik	Svartgods	Buk	Kruka	1	4	
25	117 m N, lager mot väster, ca 55 cm djup	Keramik	Yngre rödgods	Buk	Kruka	1	3	
26	0 m N, lager 8, 160908	Keramik	Yngre rödgods	Botten	Kruka	1	17	
27	58 m N, under lager 1, 75 cm djup	Keramik	Svartgods	Buk	Kruka	1	1	
28	77 m N-80 m N, lager 2, 160930	Keramik	Stengods	Buk	Kruka	1	12	
29	77 m N-80 m N, lager 2, 160930	Keramik	Fajans	Buk	Fat	4	3	
30	77 m N-80 m N, lager 2, 160930	Järn			Spik	1	8	
31	72 m N, på stenläggning, ca 72 cm djup	Järn			Spik	2	26	Avförd
32	72 m N, på stenläggning, ca 72 cm djup	Keramik	Fajans			5	13	

33	72 m N, på stenläggning, ca 72 cm djup	Keramik	Yngre rödgods	Buk	Kakel	1	3	
34	72 m N, på stenläggning, ca 72 cm djup	Keramik	Yngre rödgods	Botten	Kruka	1	23	
35	72 m N, på stenläggning, ca 72 cm djup	Keramik	Yngre rödgods	Mynning	Kruka?	1	1	
36	72 m N, på stenläggning, ca 72 cm djup	Glas			Butelj	1	4	
37	13 m N, lager 4, fynd 2, 160913	Glas			Fönsterglas	1	1	
38	43 m N, västra sektionen, 160923	Cu-leg	Bleck/platt		Okänt	1	1	
39	Planritning A, K7, 161025	Keramik	Svartgods, Östersjö	Buk, dekor	Kruka	1	18	
40	Planritning A, K5, 161025	Keramik	Svartgods, Östersjö	Buk, dekor	Kruka	9	154	
41	Planritning A, K5, 161025	Keramik	Svartgods, Östersjö	Botten	Kruka	1	2	
42	Planritning A, K5, 161025	Keramik	Svartgods, Östersjö		Kruka	3	25	
43	Planritning A, K5, 161025	Keramik	Svartgods, Östersjö	buk	Kruka	14	141	
44	135,2 m N, Sektion, 161011	Keramik	Yngre rödgods	Mynning, glaserad	Fat	1	7	
45	26 m N, Sektion, lager 9, 160919	Keramik	Yngre rödgods	Buk, glaserad	Kärl	1	3	
46	61 m N, Västra sidan om avloppet, -160 cm, 160927	Lerklining				4	60	
47	33 m N, lösfynd, 160921	Cu-leg				1	6	
48	137 m N, grop mot öster, se ritning, 161011	Keramik	Svartgods, Östersjö	buk	Kruka	1	9	
49	32 m N, Sektion mot V, lager 5, 160922	Keramik	Yngre rödgods	Botten?	Fat?	1	2	
50	57 m N, lager 1, se plan, 160926	Keramik	Stengods	Botten	Kruka	1	10	
51	57 m N, lager 1, se plan, 160926	Keramik	Yngre rödgods	Buk, engobering, glasyr	Fat	1	13	
52	57 m N, lager 1, se plan, 160926	Keramik	Yngre rödgods	buk	Kruka	1	6	
53	57 m N, lager 1, se plan, 160926	Järn			Spik	1	7	Avförd
54	Ca 9 m N, 7 m Ö, insamlat i det mörkbruna, gödliga, ca 90-100 cm djup, 160913	Keramik	Yngre rödgods	Mynning	Fat	1	16	
55	Ca 9 m N, 7 m Ö, insamlat i det mörkbruna, gödliga, ca 90-100 cm djup, 160913	Keramik	Yngre rödgods	buk	Fat	1	2	
56	36 m N (2:a 0-punkten), utanför husnr 39, lager 1, 161008	Sten			Bryne	1	129	
57	36 m N (2:a 0-punkten), utanför nr 39, lager 1, 161008	Keramik	Äldre rödgods	buk	Kanna	2	9	
58	36 m N (2:a 0-punkten), utanför nr 39, lager 1, 161008	Keramik	Svartgods, Östersjö	buk	Kruka	1	7	
59	38 m N (2:a 0-punkten), östra sidan av gatan, utanför nr 39, lager 2, 161101?	Keramik	Äldre rödgods	buk	Kanna	1	8	
60	38 m N (2:a 0-punkten), östra sidan av gatan, utanför nr 39, lager 2, 161101?	Keramik	Nästanstengods	buk	Kanna	1	14	
61	38 m N (2:a 0-punkten), östra sidan av gatan, utanför nr 39, lager 2, 161101?	Keramik	Yngre svartgods	buk	Kruka	1	16	
62	38 m N (2:a 0-punkten), östra sidan av gatan, utanför nr 39, lager 2, 161101?	Sten	Kalksten, röd, slipad		Del av slipad skiva	1	38	

63	61,5 m N, Brunnsfyllning, cm, 160927	Keramik	Äldre svartgods, AIV	botten	Kruka	7	67	
64	Norr om port 41, 66 m N, fyllning 2, 161104, mitt i schaktet	Keramik	Yngre svartgods	Buk, skårad	Kruka	2	19	
65	Norr om port 41, 66 m N, fyllning 2, 161104, mitt i schaktet	Keramik	Yngre svartgods	Buk	Kruka	2	13	

Bilaga 2. Makroskopisk analys av jordprover från Östra Vallgatan, Lund

Teknisk rapport

Jens Heimdahl, Arkeologerna SHMM 2018-06-15

Bakgrund och syfte

Under en arkeologisk undersökning vid Östra Vallgatan i Lund påträffades lämningar av en djupare nedgrävning, tolkat som en brunn eller ett vattenhål, varifrån fyra prover togs i olika lager (L1, 2, 5 samt "botten"). Ytterligare ett prov togs från en anläggning som i fält bedömdes vara resterna av en kokgrop. (K5), och två prover från ett dike. Lämningarna antas vara från stadens äldsta skede, yngre järnålder eller tidigmedeltid, 900-talets slut eller 1000-talets början.

I uppdraget har ingått att göra en makroskopisk analys av proverna i syfte att undersöka eventuella spår av aktiviteter och miljön på platsen, samt funktionen på kokgropen. Ytterligare ett syfte med analysen har varit att välja ut lämpligt material för vidare ¹⁴C-analyser.

Metod och källkritik

Provtagningen genomfördes av arkeologerna under utgrävningen. Volymen mättes och jorden preparerades genom flotation enligt metod beskriven av Wasylikowa (1986) och våtsiktades med 0,25 mm maskvidd. Identifieringen av materialet skedde under ett stereomikroskop med 7-100 gångers förstoring. Den makroskopiska analysen har främst behandlat växtmakrofossil (som inte är ved eller träkol), men även puppor, smältor, ben mm har eftersökts och kvantifierats.

Identifieringen av materialet skedde under ett stereomikroskop med 7-100 gångers förstoring. I samband med bestämningarna utnyttjades litteratur (främst Jacomet 2006 och Cappers m.fl. 2012) samt referenssamlingar av recenta fröer. Den makroskopiska analysen har främst behandlat växtmakrofossil (som inte är ved eller träkol), men även puppor, smältor, ben mm har eftersökts och kvantifierats.

Nästan inget oförkolnat organiskt material var bevarat i proverna, men däremot fanns i några lager (i synnerhet lager 1 på 130 cm djup) rika förekomster av rottrådar som bedöms utgöra en begravd vegetationshorisont som representerar en igenväxningsfas över gropens fyllnad. I denna rotfilt fanns även fröer bevarade som identifierades i syfte att karaktärisera miljön under denna fas.

Analysresultat

I bifogade resultattabell har material som inte är fröer och frukter kvantifierats enligt en grov relativ skala om 1-3 punkter, där 1 punkt innebär förekomst av enstaka (ca 1-5) fragment i hela

provet. 2 punkter innebär att materialet är vanligt – att det i stort sett hittas i alla genomletningar av de subsamplingar som görs. 3 punkter innebär att materialet är så vanligt att de tillhör de dominerande materialen i provet och man hittar det var man än tittar.

I tabellen har förkolnade och oförkolnade fröer separerats, eftersom dessa har olika tafonomi. Växterna har också separerats i ekologisk-tafonomiska grupper i syfte att göra tolkningen lättare för läsaren.

Östra Vallgatan, Lund		K					5		
		L	1	2	5			1	2
			Brunn/vattenhål					Dike	
		Kontextbeskrivning	130 cm djup	130 cm djup	185 cm djup	Botten	Kokgrop?		
		Volym/l	1,1	0,8	2,8	1,8	2,7	2	1,9
	Förkolnade vedartade växter	Träkol	•••	••	••	•	••	••	••
		Kvistfragment					•		
	Förkolnade örtartade växter	Strån och örtdelar	•••						
	Oförkolnade växtfragment	Träflis					••		
	Animaliskt köksavfall	Benfragment (däggdjur/fågel)			•				•
		Fiskben/fiskfjäll			•		•••		•
		Brända fiskben					•		
	Oklass köksavfall	Förkolnade klumpar	••						
Äng	Oförkolnad frukt/frö								
	Daggkopa (ospec.)	<i>Alchemilla</i> sp.							1
	Slankstarr-typ	<i>Carex flacca</i> -type						1	
Ogräs	Skelört	<i>Chelidonium majus</i>	11						
	Svinmålla	<i>Chenopodium album</i> -type						2	3
	Åkerbinda	<i>Falopia convulvulus</i>	1						
	Jordrök	<i>Fumaria officinalis</i>						1	
	Bolmört	<i>Hyoscyamus niger</i>						10	4
	Vitplister	<i>Lamium album</i>							1
	Tiggarranunkel	<i>Ranunculus sceleratus</i>							2
	Våtarv	<i>Stellaria media</i>	3						
Odlat	Brännässla	<i>Urtica dioica</i>						23	21
	Hjärtstilla	<i>Leonurus cardiaca</i>							2
	Fläder	<i>Sambucus nigra</i>						314	217
Äng	Förkolnad frukt/frö								
	Tåg (ospec.)	<i>Juncus</i> sp.		1					
	Gräs (ospec.)	Poaceae					1		
	Smörblomma	<i>Ranunculus</i> cf. <i>acris</i>			1				
Ogräs	Svinmålla-typ	<i>Chenopodium album</i> type		2					
	Krusskräppa	<i>Rumex</i> cf. <i>crispus</i>					1		
Odlat	Havre	<i>Avena</i> cf. <i>sativa</i>					1		
	Sädeskorn (oidentifierat)	Cerealiea indet.		3	4		4		
	Korn (ospec.)	<i>Hordeum vulgare</i>		1					
	Skalkorn	<i>Hordeum vulgare</i> ssp. <i>vulgare</i>		1	1		5	2	
	Råg	<i>Secale cereale</i>					1		

Diskussion

Brunn/vattenhål

Lagren i brunnen/vattenhålet innehöll framförallt omlagrat material i form av köksavfall (ben, fisk och förkolnade sädeskorn) som sannolikt har sitt ursprung i ett närliggande hushåll, som kan vara samtida med, eller äldre än brunnen. Bottenlagret innehöll nästan inget organiskt material alls, med undantag för något enstaka träkol, och inga primärt avsatta spår finns av miljön i eller utanför brunnen under dess användande.

I ett av lagren, L1, påträffades en kraftig rotfilt som antagligen bildats under en igenväxningsfas av marken efter brunnens igenfyllande, samt en del fröer som sannolikt kommer från denna flora. Fröerna kommer från ogräs som tidigare hittats i Lunds äldre kulturlager och skelörten kan även ha odlats som en medicinalväxt. I samma prov förekom också förkolnade rester av hö samt förkolnade klumpar, som i sammanhanget är svårtolkade. Kanske har bränt hö dumpats på ytan, eller så har den bränts av någon anledning.

Kokgrop

Innehållet i denna kokgrop är mycket rik på spår av matlagning. Fisk dominerar materialet, men också bränd säd förekommer rikligt. Här finns också obränt träflis bevarat som visat att bevarandegraden i gropen är förhållandevis goda.

Ser vi till sädens sammansättning så är inslaget av råg anmärkningsvärt i en kontext som bedöms tillhöra Lunds tidigaste skede, eftersom den kan antyda att kokgropen snarare hör till den tidiga medeltiden, snarare än den yngre järnåldern.

Dike

De två proverna i diket innehöll mest bevarat organiskt material, främst präglad av stora mängder fläderbärskärnor. Liknande fynd av fläder har tidigare påträffats på flera platser i det äldsta Lund och vittnar antagligen om att fläderlundar präglad delar av stadsmiljön i detta skede. Övrigt växtmaterial domineras av ogräs som vittnar om att den näraliggande miljön varit bakgårds, gat- eller odlingsmark, snarare än ängs eller betesmark, och fröer av medicinalväxten hjärtstilla kan vara ett tecken på en näraliggande odling (men den sprids lätt som ogräs också). Intressant i detta sammanhang är att det kan vara det hittills äldsta fyndet av denna ört i Sverige. I skandinavisk kultursfär har den tidigare påträffats i Staraja Ladoga, i Ryssland (Aalto & Heinäjoki-Majander 1997).

Bägge dikesproverna innehåller lite spår av köksavfall. Detta kan antingen förklaras som en del av det avfall som kommit att ingå i odlingsjorden när denna gödslas, men det kan också tyda på en näraliggande bostadsmiljö.

Referenser

- Aalto, M. & Heinäjoki-Majander, H., 1997. Archaeobotany and Palaeoenvironment of the Viking Age Town of Staraja Ladoga, Russia. Miller, U. & Clarke, H. (red.). *Environment and Vikings. Scientific Methods and Techniques*. Birka Studies 4. Riksantikvarieämbetet. Stockholm.
- Cappers, R. T. J., Bekker, R. M. & Jans, J. E. A., 2012: *Digital Seed Atlas of the Netherlands*, (2nd edition). Groningen Institute of Archaeology. Groningen
- Jacomet, S., 2006: *Identification of cereal remains from archaeological sites*. 2nd edition. IPAS Basel University. Basel
- Wasylikowa, K., 1986: Analysis of fossil fruits and seeds. I Berglund, B. E. (ed.): *Handbook of Holocene Palaeoecology and Palaeohydrology*. John Wiley & Sons Ltd. 571-590

UPPSALA
UNIVERSITET

Ångströmlaboratoriet
Tandemlaboratoriet

Göran Possnert

Besöksadress:
Ångströmlaboratoriet
Lägerhyddsvägen 1
Rum 4143

Postadress:
Box 529
751 20 Uppsala

Telefon:
018 – 471 30 59

Telefax:
018 – 55 57 36

Hemsida:
<http://www.tandemlab.uu.se>

E-post:
Goran.Possnert@physics.uu.se

Uppsala 2018-04-16

Mattias Karlsson
Kulturen Lund
Box 1095
221 04 LUND

Resultat av ^{14}C datering av makrofossil från Östervångskolan och Östra Vallgatan, Lund, Skåne. (p 1526)

Förbehandling av träkol och liknande material:

1. Synliga rottrådar borttages.
2. 1 % HCl tillsätts (8-10 timmar, under kokpunkten) (karbonat bort).
3. 1 % NaOH tillsätts (8-10 timmar, under kokpunkten). Löslig fraktion fälls genom tillsättning av konc. HCl. Fällningen som till största delen består av humusmaterial, tvättas, torkas och benämns fraktion SOL. Olöslig del, som benämns INS, består främst av det ursprungliga organiska materialet. Denna fraktion ger därför den mest relevanta åldern. Fraktionen SOL däremot ger information om eventuella föroreningars inverkan.

Före acceleratorbestämningen av ^{14}C -innehållet förbränns det tvättade och intorkade materialet, surgjort till pH 4, till CO_2 -gas som i sin tur grafiteras genom en Fe-katalytisk reaktion. I den aktuella undersökningen har fraktionen INS daterats.

RESULTAT

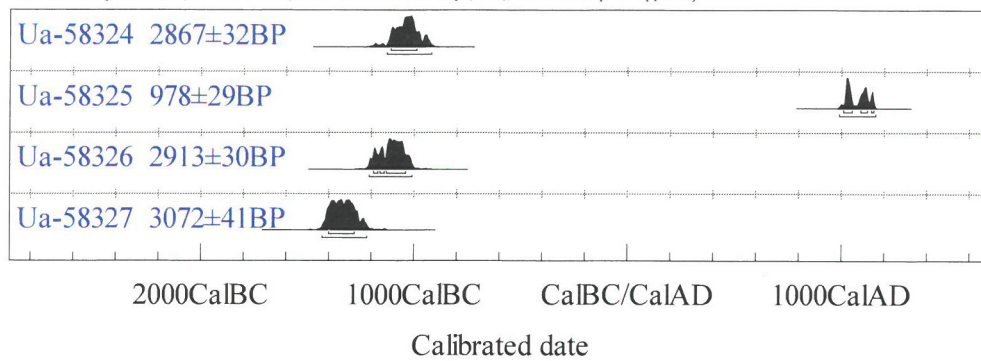
Labnummer	Prov	$\delta^{13}\text{C}\text{‰ V-PDB}$	^{14}C age BP
Ua-58324	K15	-23,2	2 867 ± 32
Ua-58325	K5	-22,3	978 ± 29
Ua-58326	L2	-23,4	2 913 ± 30
Ua-58327	L5	-25 ⁽¹⁾	3 072 ± 41

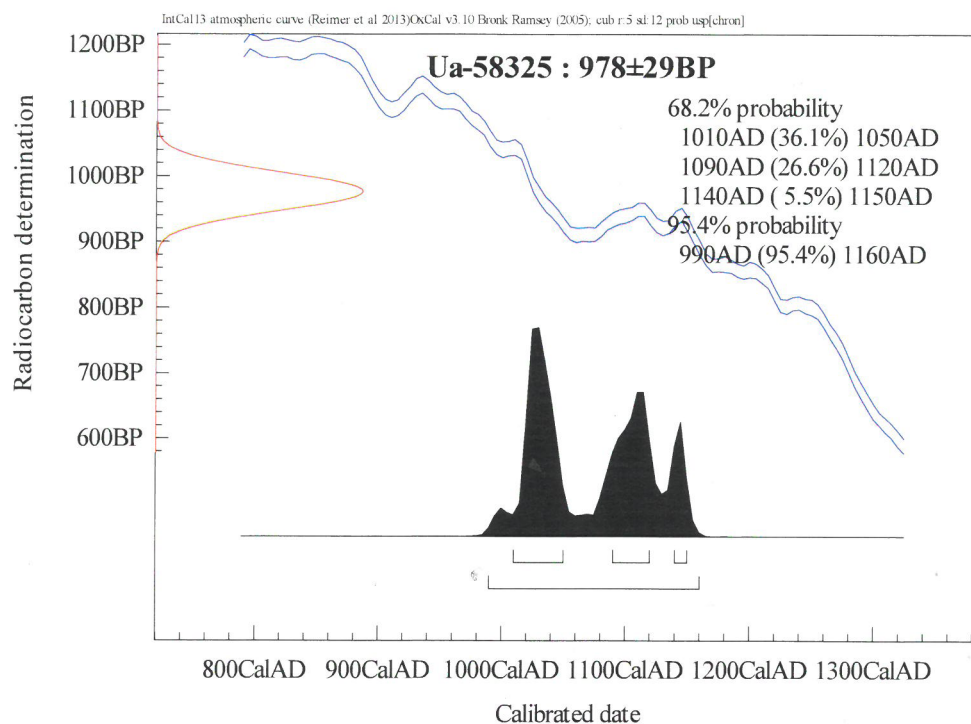
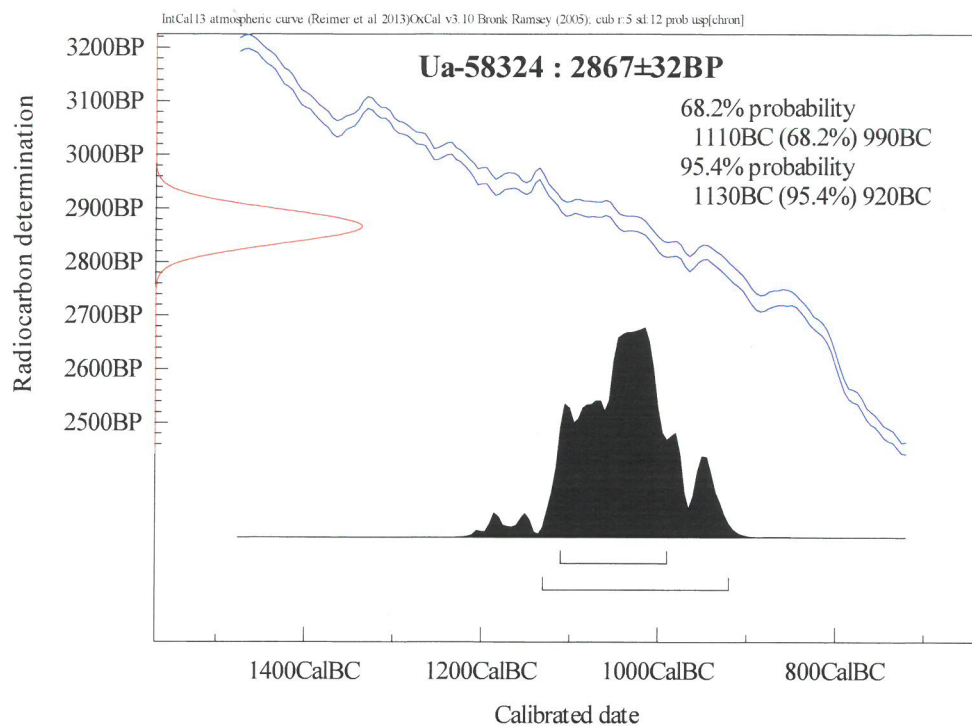
⁽¹⁾ Schablonvärde (inte tillräckligt material för analys).

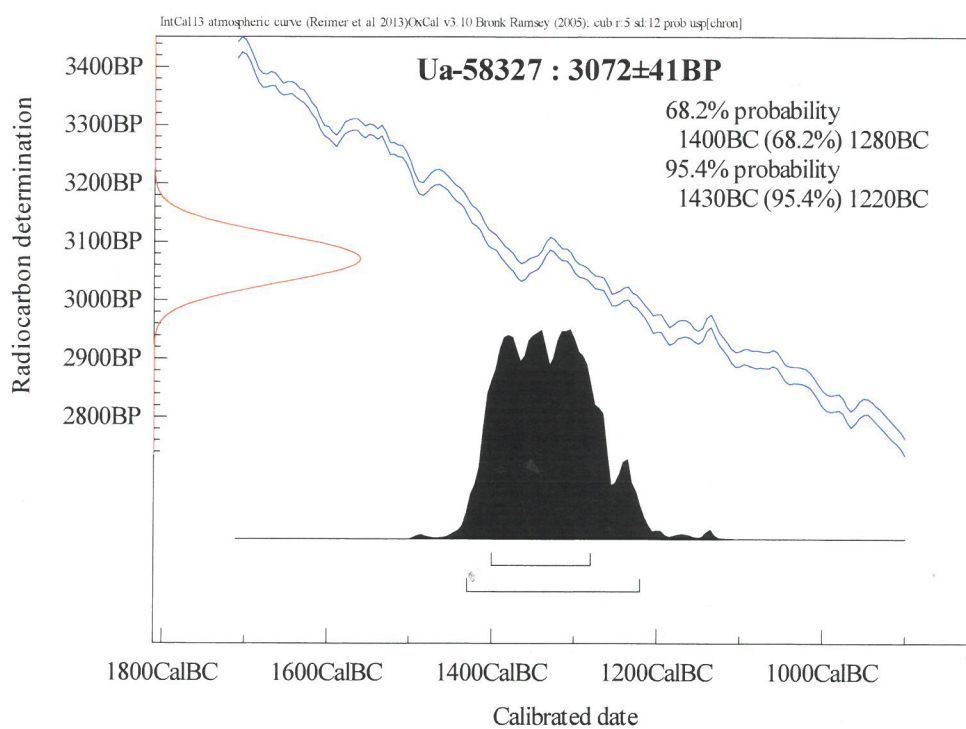
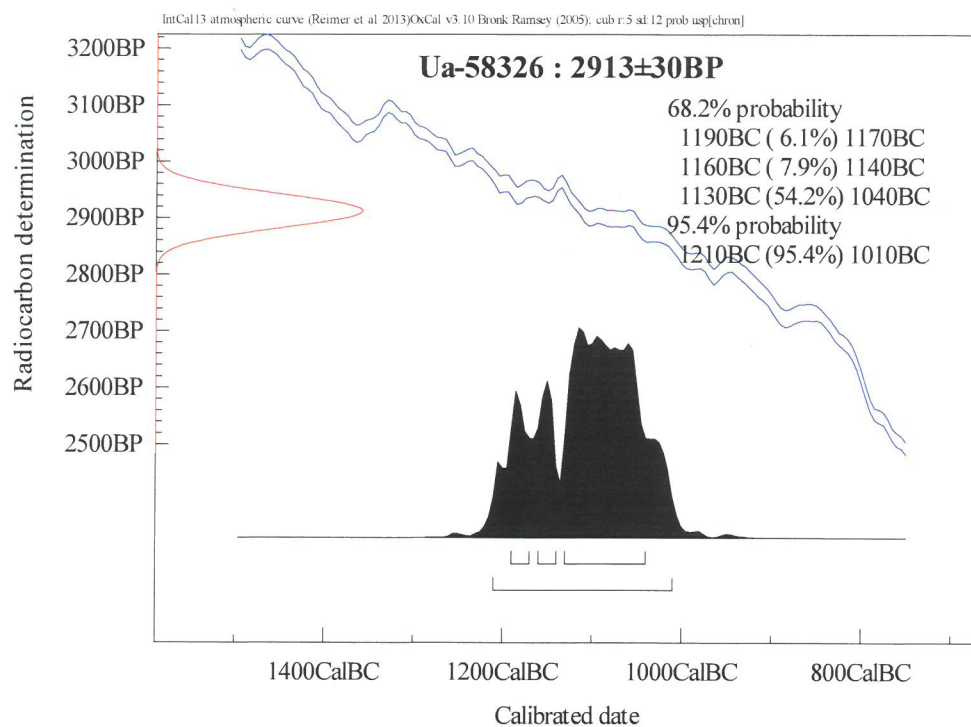
Med vänlig hälsning

Göran Possnert / Lars Beckel

IntCal13 atmospheric curve (Reimer et al 2013)OxCal v3.10 Bronk Ramsey (2005); cub r:5 sd:12 prob usp[chron]

UPPSALA
UNIVERSITET

Ångströmlaboratoriet
Tandemlaboratoriet

Göran Possnert

Besöksadress:
Ångströmlaboratoriet
Lägerhyddsvägen 1
Rum 4143

Postadress:
Box 529
751 20 Uppsala

Telefon:
018 – 471 30 59

Telefax:
018 – 55 57 36

Hemsida:
<http://www.tandemlab.uu.se>

E-post:
Goran.Possnert@physics.uu.se

Uppsala 2018-09-27

Mattias Karlsson
Kulturen Lund
Box 1095
221 04 LUND

Resultat av ^{14}C datering av makrofossil från Östra Vallgatan, Lund, Skåne. (p 1793)

Förbehandling av makrofossiler:

1. 1 % HCl tillsätts (10 timmar, under kokpunkten) (karbonat bort).
2. 0,5 % NaOH tillsätts (1 timme, 60 °C). Löslig fraktion fälls genom tillsättning av konc. HCl. Fällningen som till största delen består av humusmaterial, tvättas, torkas och benämns fraktion SOL. Olösli g del, som benämns INS, består främst av det ursprungliga organiska materialet. Denna fraktion ger därför den mest relevanta åldern. Fraktionen SOL däremot ger information om eventuella föroreningars inverkan.

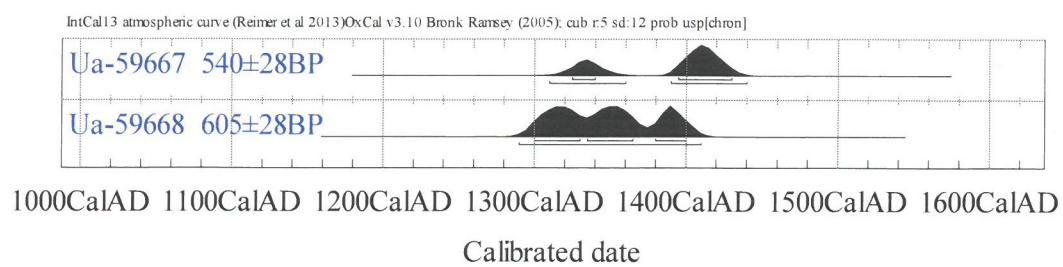
Före acceleratorbestämningen av ^{14}C -innehållet förbränns det tvättade och intorkade materialet, surgjort till pH 4, till CO_2 -gas som i sin tur grafiteras genom en Fe-katalytisk reaktion. I den aktuella undersökningen har fraktionen INS daterats.

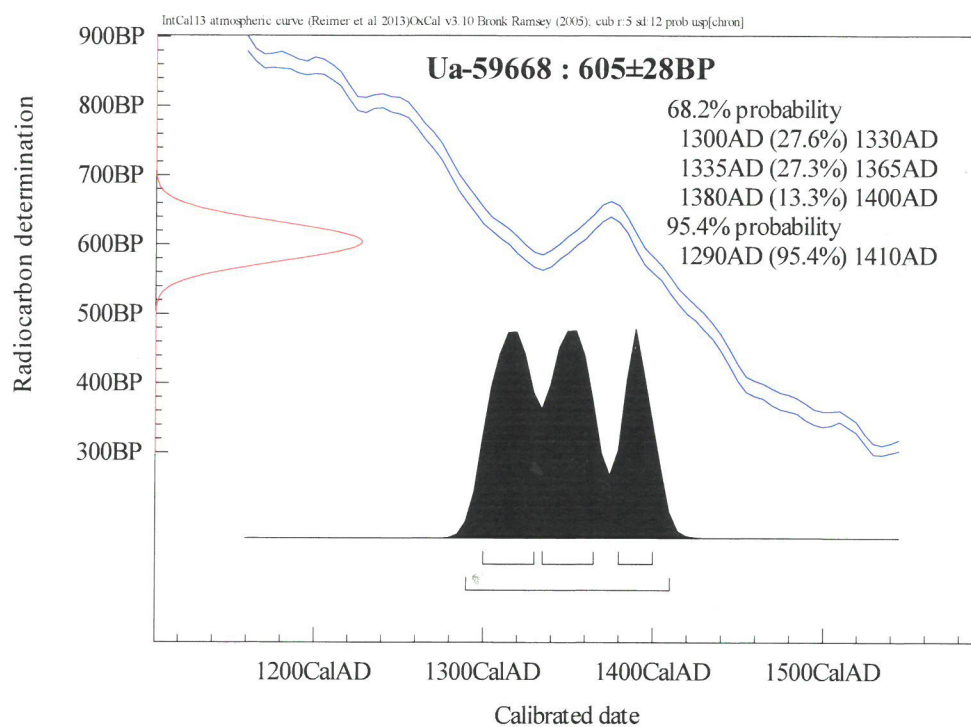
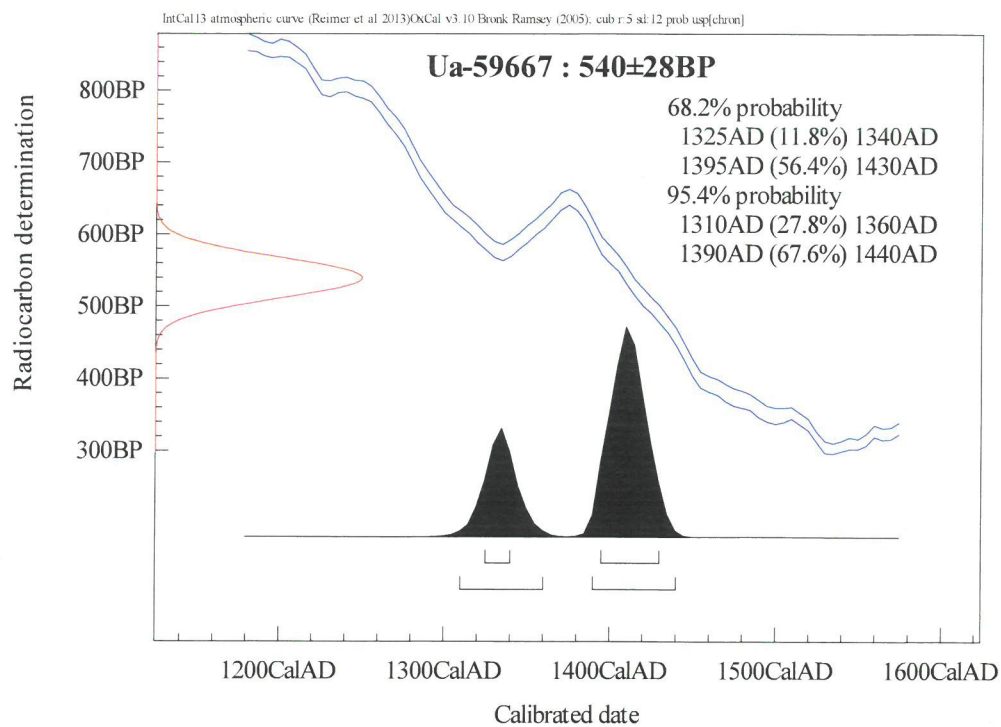
RESULTAT

Labnummer	Prov	$\delta^{13}\text{C}_{\text{‰}}$ V-PDB	^{14}C age BP
Ua-59667	L1a oförkolnade fläderkärnor	-25,9	540 ± 28
Ua-59668	L1b förkolnat skalkorn	-23,3	605 ± 28

Med vänlig hälsning

Göran Possnert / Lars Beckel

Bilaga 4. Kartor, planer och sektioner

A. Karta över Lunds stad 1704.

B. Översikt med tidigare arkeologiskt dokumenterade schakt och lämningar i och omkring Östra Vallgatan.

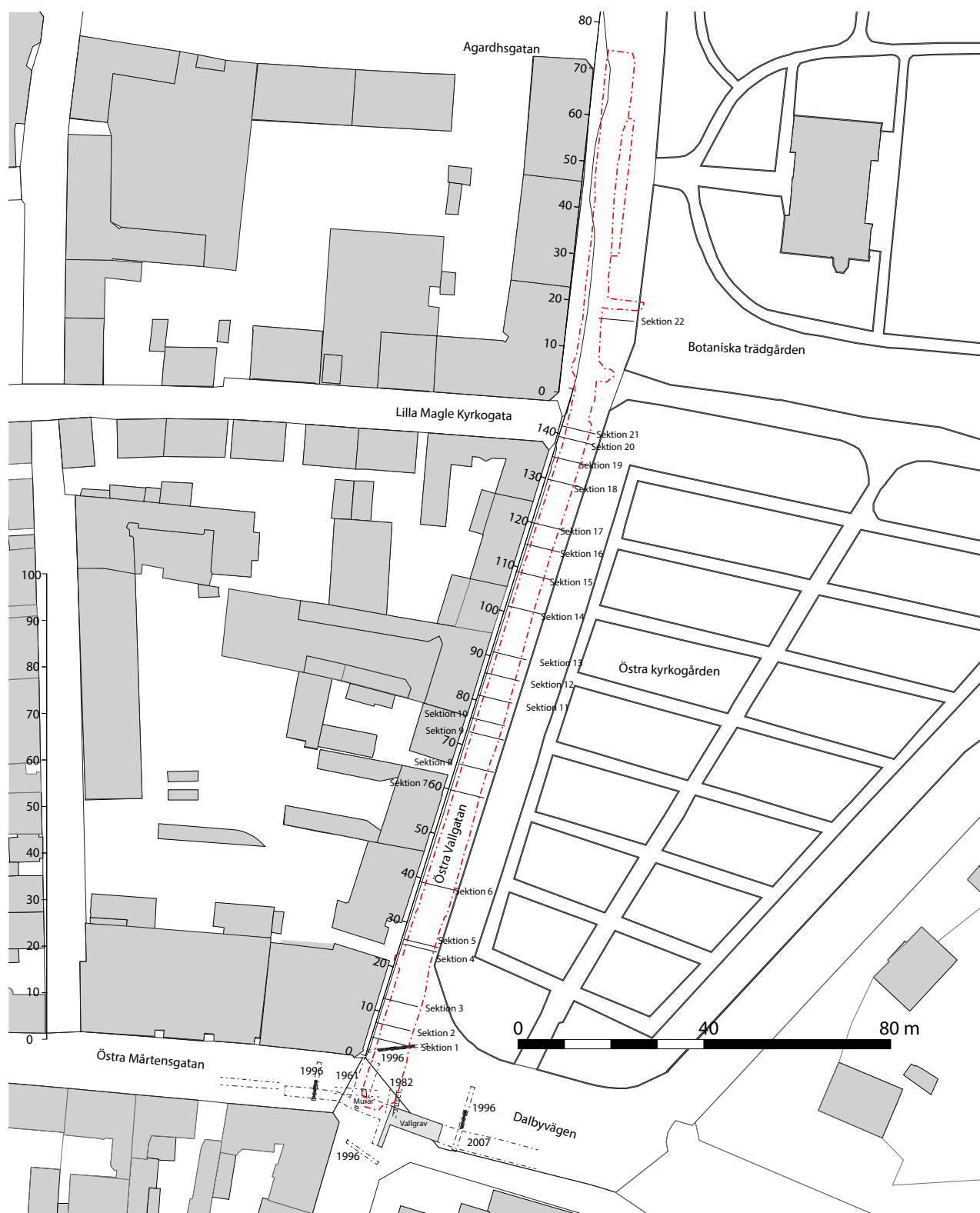
C. Översikt med urval arkeologiska lämningar påträffade i Östra Vallgatan 2016.

D. Planer och sektioner över lämningar i Östra Vallgatan, söder om Magle Lilla Kyrkogata.

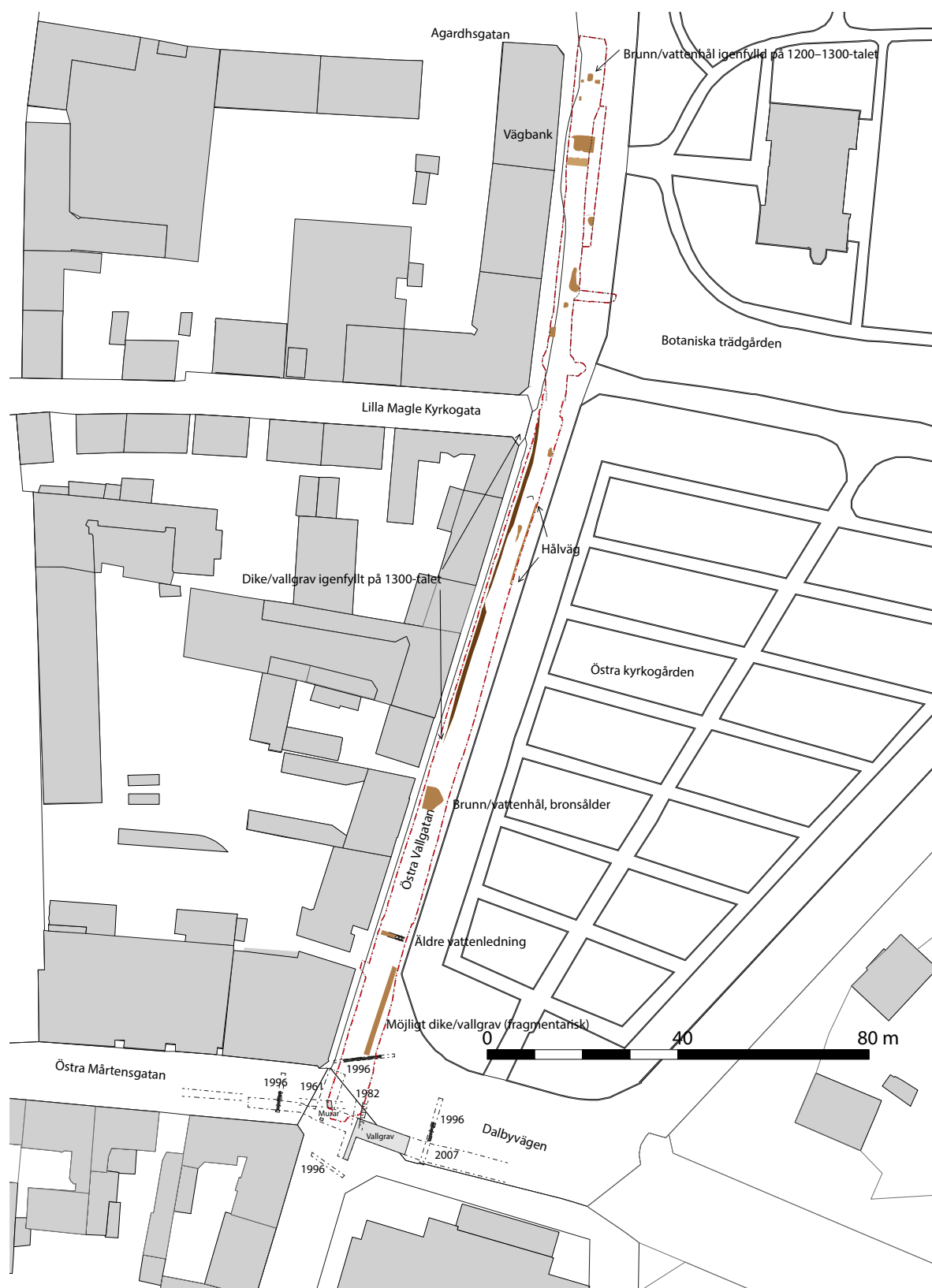
E. Planer över lämningar i Östra Vallgatan, norr om Magle Lilla Kyrkogata.

Bilaga 4A. Utdrag från ritning över Lunds stad och marker från 1704. Lantmäterimyndigheternas arkiv (Lunds stad akt 3).

Bilaga 4B. Översikt med tidigare arkeologiskt dokumenterade schakt och lämningar i och omkring Östra Vallgatan. Området för den arkeologiska undersökningen år 2016 är markerade med röd streckad linje. Läget för dokumenterade sektion tvärs över gatan (mot norr) är markerade.

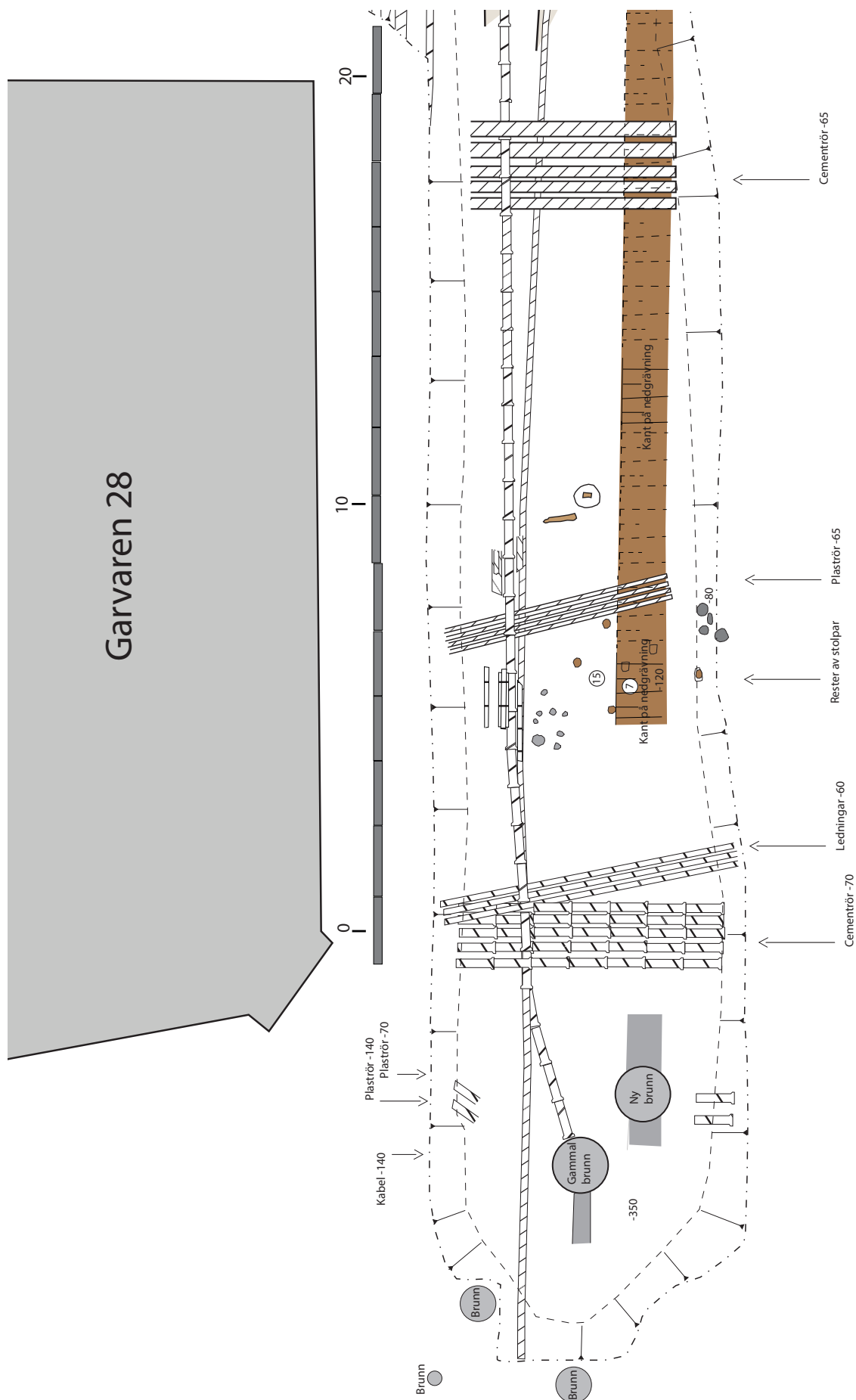

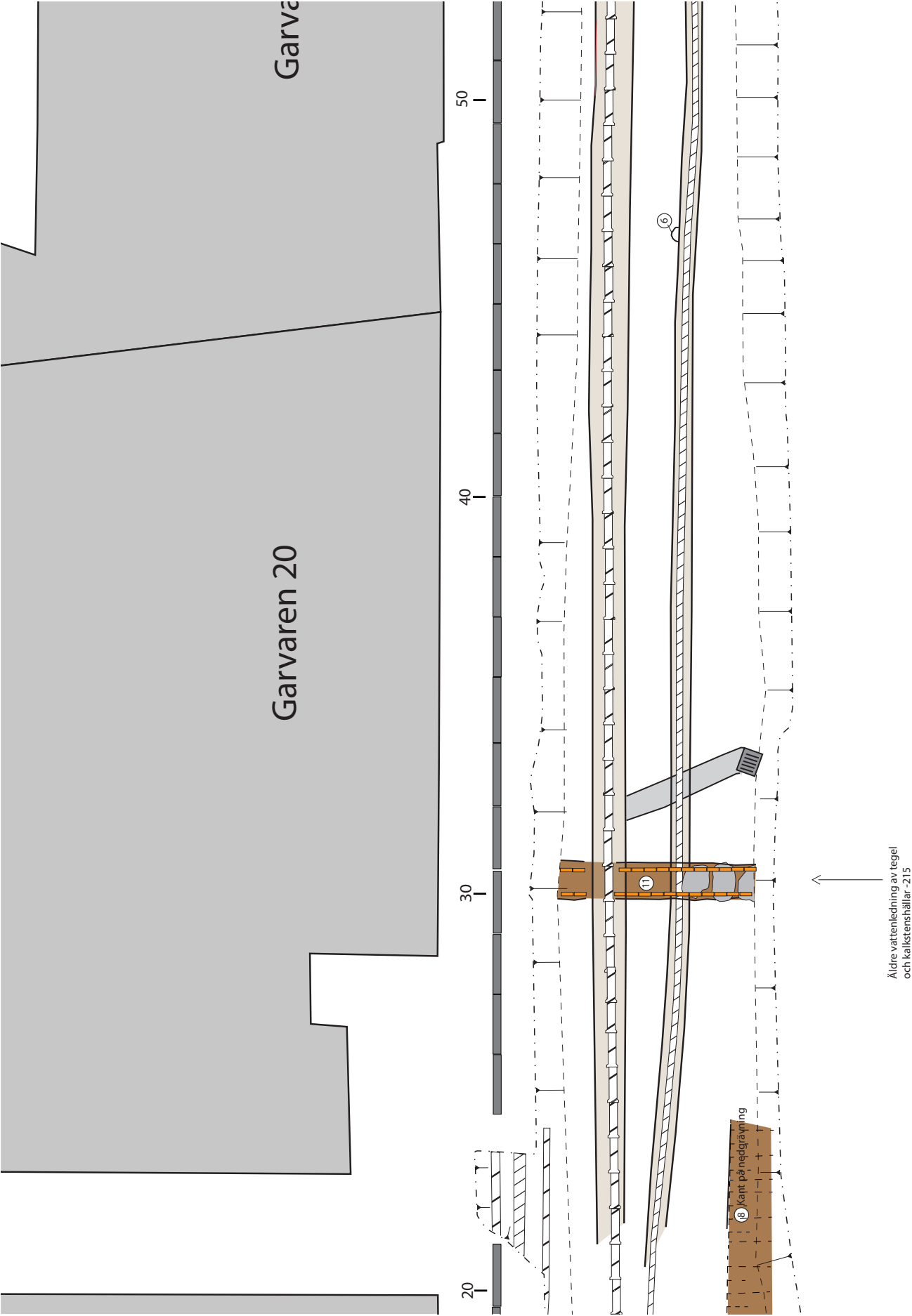
Bilaga 4C. Översikt med ett urval av de lämningar som påträffades i samband med arkeologisk undersökning i Östra Vallgatan 2016.

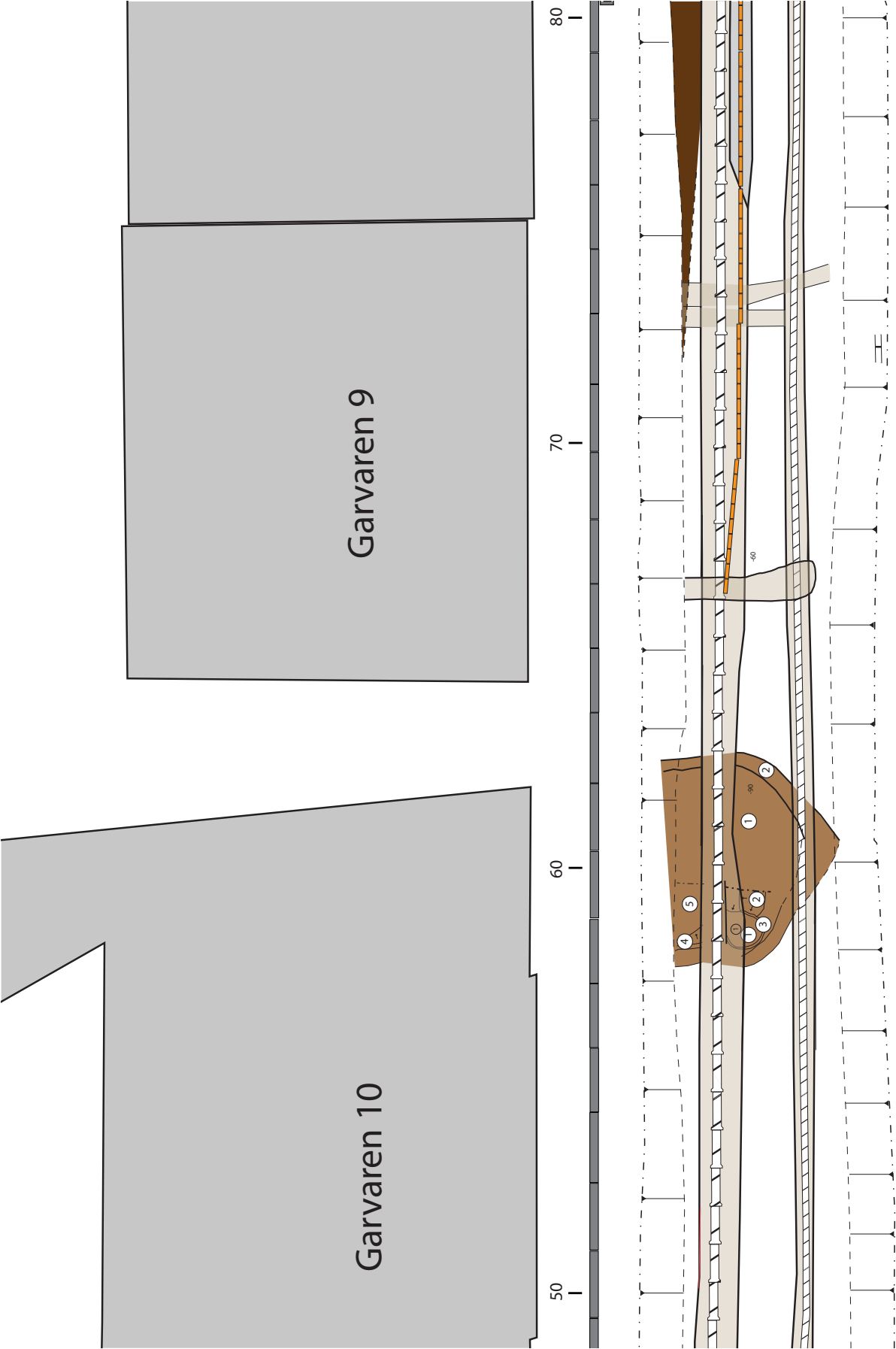
Bilaga 4D. Planer och sektioner över lämningar i Östra Vallgatan, söder om Magle Lilla Kyrkogata

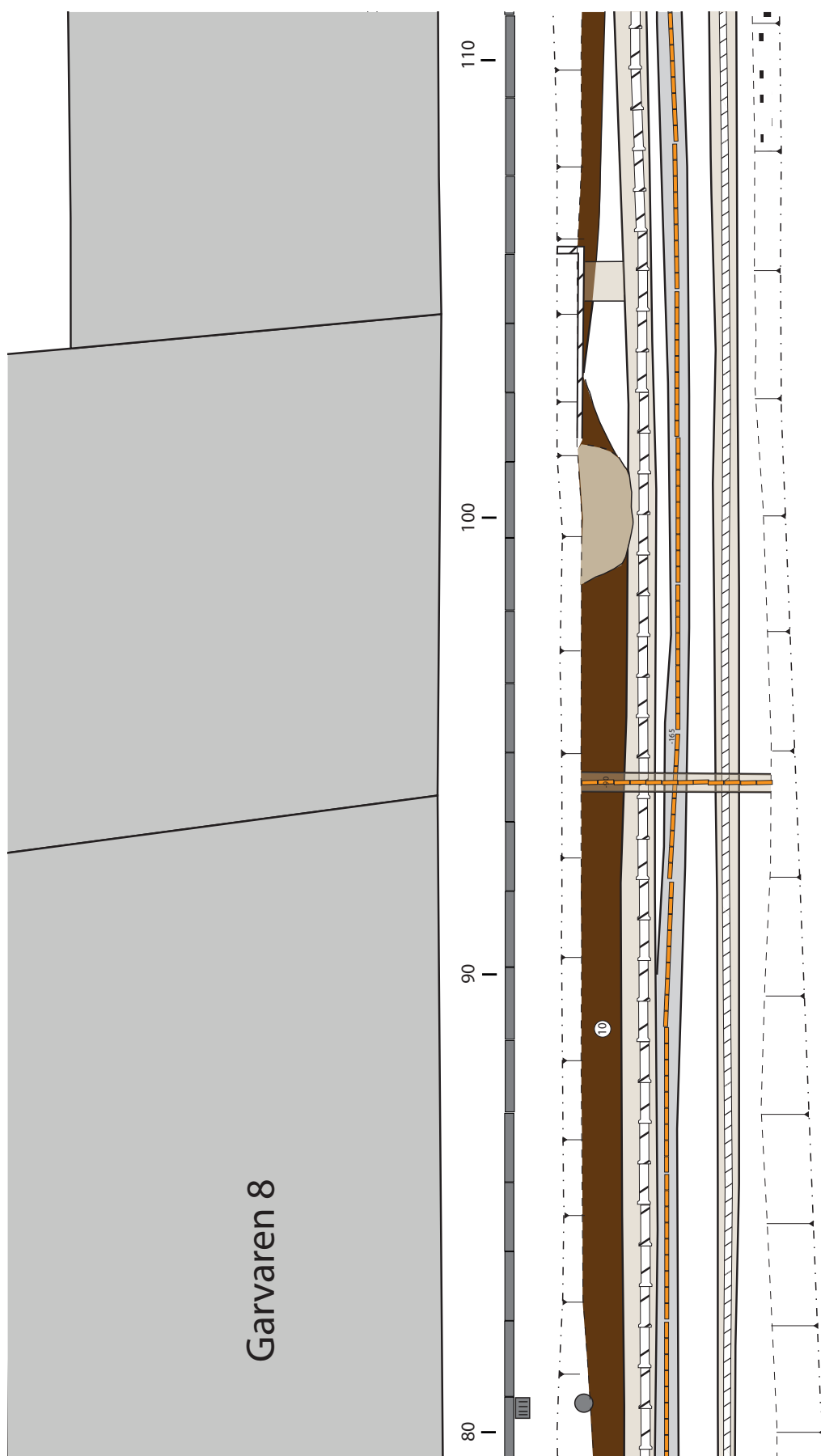
Beskrivningar av lager på planritningar

1. Melerad grå kulturjord med lerfläckar och inslag av skörbränd sten. Fyllning i brunn/vattenhål.
2. Grå kulturjord med lerfläckar. Fyllning i brunn/vattenhål.
3. Huvudsakligen träkol. Fyllning i brunn/vattenhål.
4. Grå kulturjord, inslag av bränd lera och lerfläckar. Fyllning i brunn/vattenhål.
5. Ljus grå kulturjord med träkolsprickar och små kalkprickar. Fyllning i brunn/vattenhål.
6. Grå finkornig, fet, lite fuktig, enstaka kolprickar, småsten. Fyllning i stolphål? Framkom på 0,75 m djup. Ca 0,1 m djupt.
7. Gråbrun finkornig, kulturjord, fet, lite fuktig, med tegelkross, fynd av yngre rödgods. Fyllning i möjligt dike.
8. Ljust brun, lite sandig, kulturjord, med rött tegelkross, småsten, omrört, med inslag av yngre rödgods. Fyllning i möjligt dike.
9. Framkom på ca 106 cm djup. Grå finkornig kulturjord, med lite träkol, djurben. Småsten i botten. Ser ut att ha en riktning snett från östra schaktväggen och inåt västerut. Rest av liten stensatt hålväg?
10. Gråbrun finkornig jord med få komponenter. Fyllning i brett och djupt dike. Äldre vallgrav?
11. Äldre vattenledning av tegel och kalkstenshällar. Framkom på ett djup av 215 cm.
12. Lager med mycket småsten och djurben. Rest av hålväg. Se sektionsritning.
13. Gråbrun finkornig kulturjord, med lite djurben, homogent, skarpa kanter, fett, lite fuktigt. Fyllning. Inget tegel. Oklar funktion. Medeltid?
14. Brungrå kulturjord, lite torrt, fett, fuktigt, med enstaka småsten, lite träkolsprickar, enstaka skärvor svartgods, enstaka djurben och brända lerprickar. Inmätt på ett djup av 100 cm. Storlek: 175 cm i N-S riktning, 115 cm i Ö-V riktning (till schaktbegränsning). Nedgrävning med oklar funktion.
15. Område med flera stolphålsnedgrävningar. Nedgrävda genom efterreformatoriska kulturlager med yngre rödgods (grötfat, m.m.).
16. Stenläggning eller stenpackning bestående av enstaka större stenar.

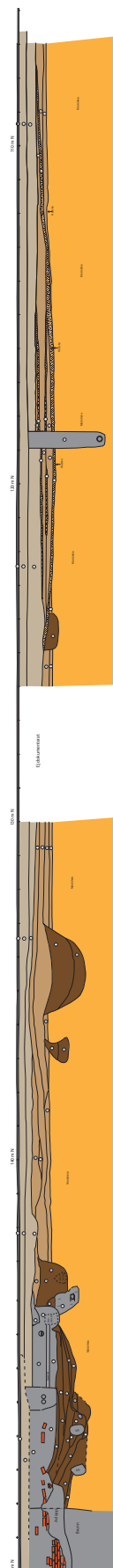

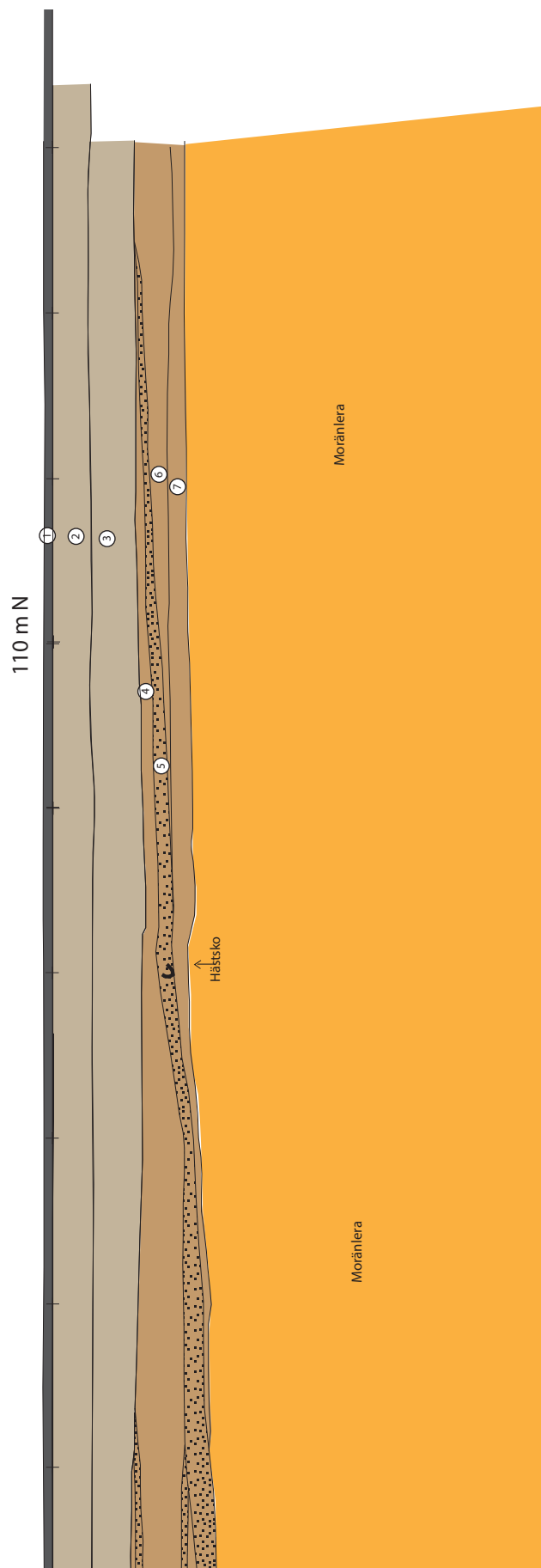
Östra Vallgatan, söder om Magle Lilla Kyrkogata

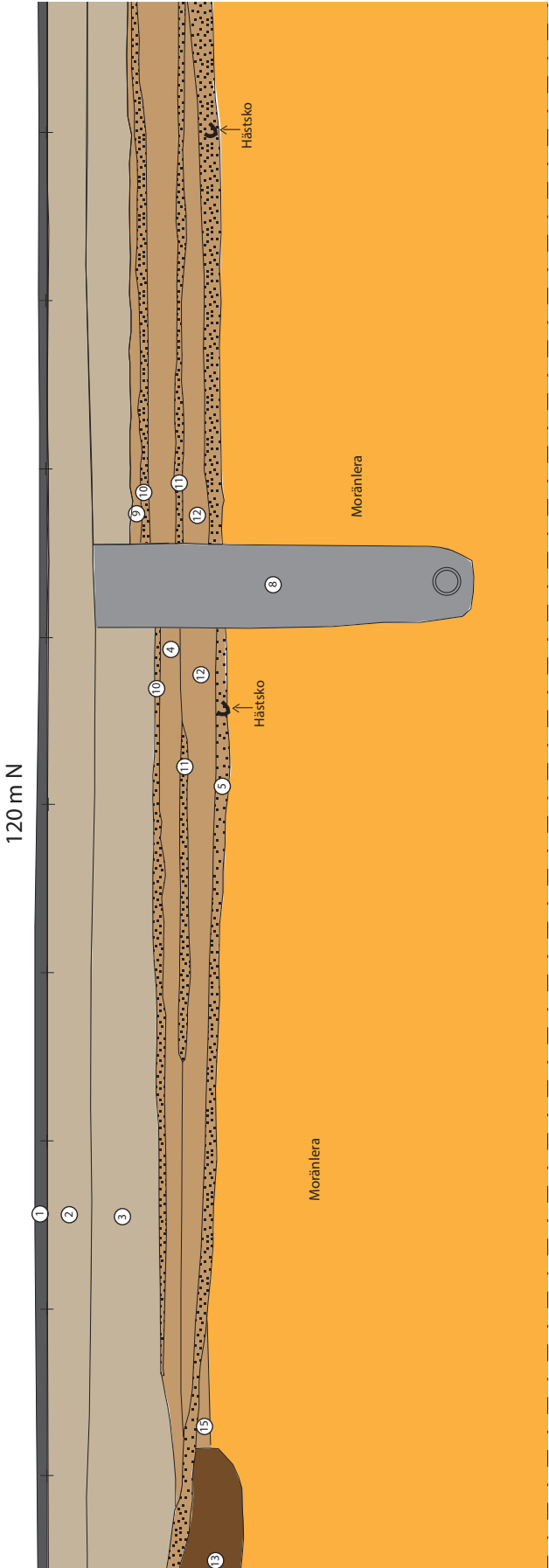
Sektion mot väster

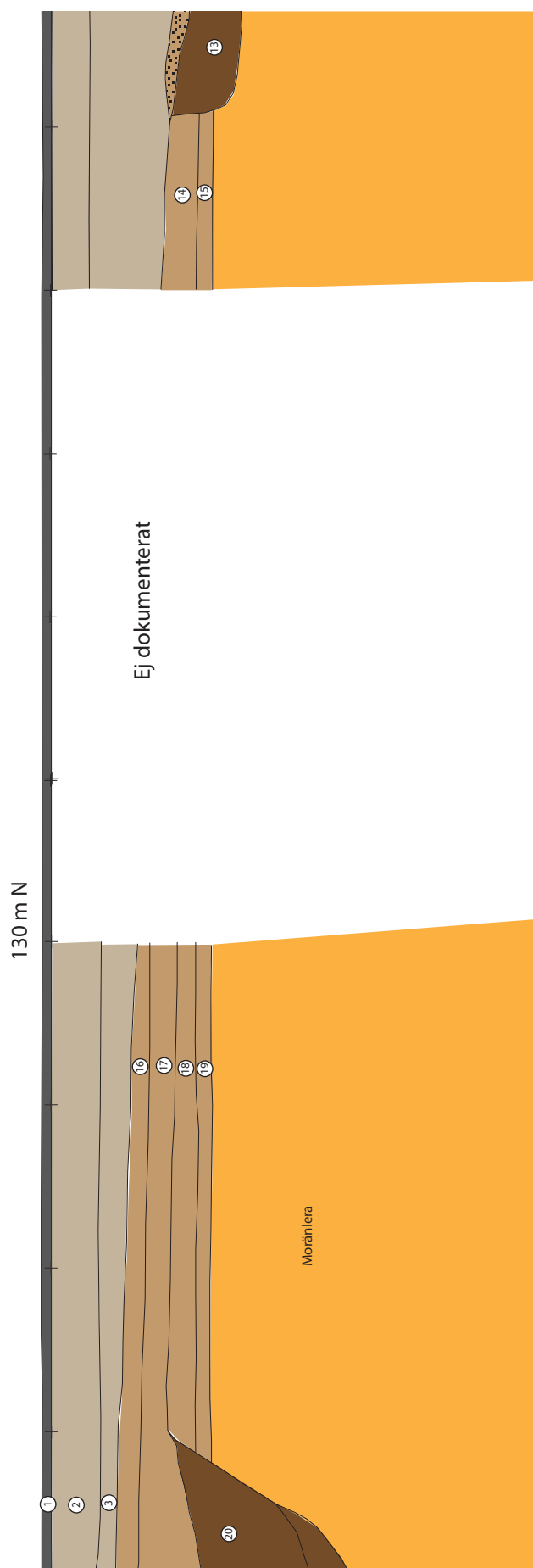
Översikt 1:200 (till höger)
Detalj 1:40 (efterföljande sidor)

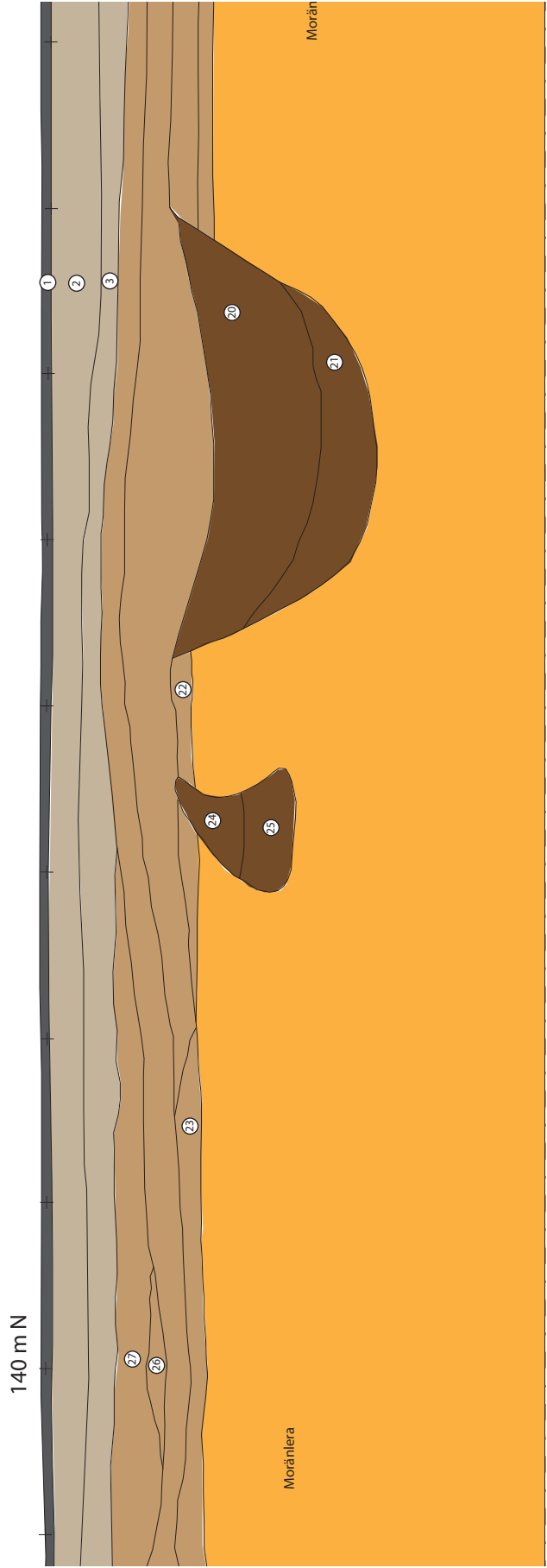
108–150 m N

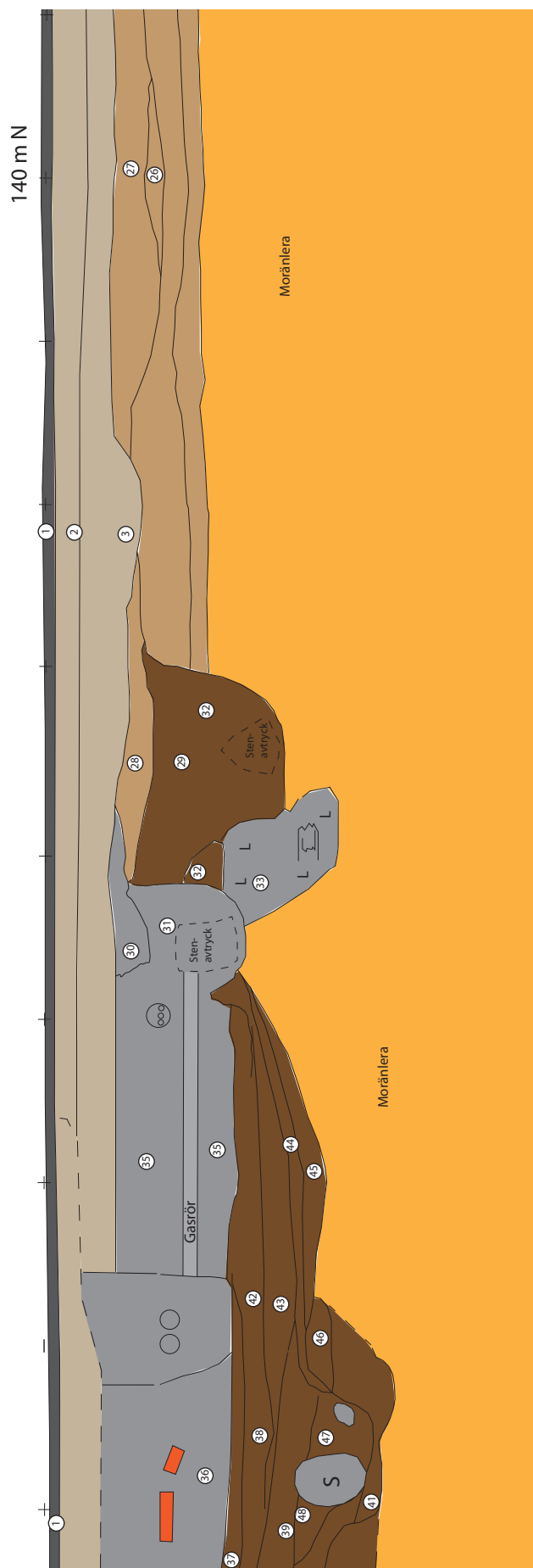

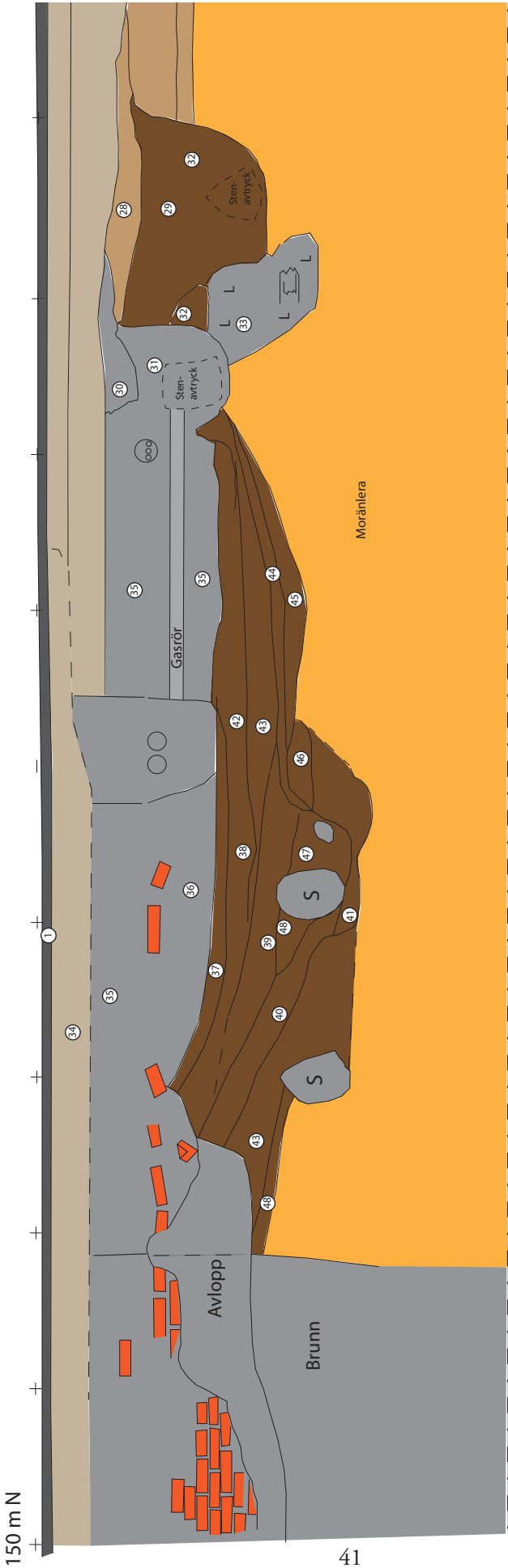

Sektion mot öster

Lagerbeskrivningar

1. Asfalt.
2. Makadam.
3. Grus.
4. Grå kulturjord, finkornigt, fuktigt, med lite sandigt inslag. Inslag av tegelkross. Homogent. Utjämning.
5. Småsten i grå kulturjord, finkornigt, fett, lite fuktigt. Stenlagd yta. Antagligen lagd i en sänka. Inslag av djurben.
6. Mörkt grå, fet, finkornigt, lite fuktigt, lite gradvis övergång mot lager 7.
7. Nästanmorän, kulturpåverkad morän, gradvis övergång mot lager 6 och 8.
8. Fyllning i rörschakt.
9. Grå kulturjord, fet, ganska homogen, enstaka tegelkross, kompakt. Utjämning. Regn!
10. Grå kulturjord med småsten, fett, lite kompakt. Hårdgöring bestående av småsten, ca 2-5 cm stora.
11. Brungrå kulturjord, fett, finkornigt, med småsten, 2-5 cm stora. Hårdgöring.
12. Gråbrun kulturjord, fett, kompakt, homogent, enstaka småsten. Utjämning.
13. Brun kulturjord, fett, lite torrt, finkornigt, antagligen mycket organiskt innehåll (gödsel?), homogent, utan stenar eller andra komponenter. Lite luckert. Fyllning i grop med oklar funktion.
14. Gråbrun, finkornig, fett, aningen fuktig kulturjord, lite kompakt, grusig i gräns mot lager 15. Få komponenter. Utjämning. Omrört?
15. Ljusare grå kulturjord med en gradvis övergång mot moränen. Innehåller inte alls den mängden småsten som längre mot söder.
16. Grå/brun mycket, finkornig, fet, kompakt jord med få komponenter. Enstaka småsten. Utjämning.
17. Brun finkornig, mycket fet, lite torr jord. Påminner om lager 16 men är brunare. Utjämning.
18. Påminner om lager 17, men med något mindre humöst innehåll, inte lika smetigt. Övergången mellan lager 17, 18 och 19 är diffus.
19. Övergångszon mot renare morän. Grå till gråbeigegul.
20. Gulbrun jord, mestadels lera, med inslag av bränd lera, enstaka småsten. Fyllning.
21. Gråbrun finkornig, fet, aningen torr jord, med mindre fläckar med lera, inslag av lite djurben, enstaka småstenar. Fyllning. Möjligen nedgrävning vid sidan om en brunn.
22. Ljust grå, finkornig, fet, kompakt, lite torr kulturjord. Ursprunglig kulturpåverkad markyta.
23. Ljust grå, mycket fet jord. Kulturpåverkad ursprunglig markyta/morän. Stråk med mycket fet kulturjord verkar att i detta område ligga direkt på moränen som dito är mycket fet.
24. Brun, torr, lite fet, finkornig kulturjord med ganska mycket träkol, lite bränd lera. Inget inslag av tegel. Fyllning.
25. Brun, finkornig, torr, kompakt, med inslag av träkol. Fyllning.
26. Grå kulturjord, fett, finkornigt, lite fuktigt, med ett sandigt inslag, även inslag med tegelkross och lite småsten.
27. Grå sand med inslag av lite kulturjord, lera. Sen utjämning/fyllning.

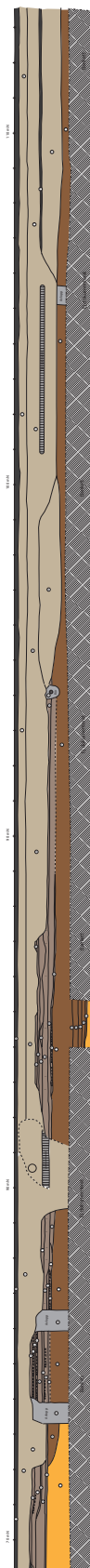
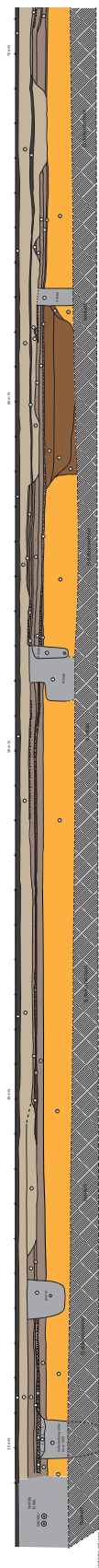
28. Grå kulturjord, finkornig, fet, fuktigt, lite kompakt, med rött tegelkross. Utjämning.
29. Kulturjord blandad med lera, melerad, fett, finkornigt, lite fuktigt. Fyllning med enstaka små röda tegelkross, mer sten mot botten.
30. Mörkt grå kulturjord, finkornigt, fett, lite fuktigt, med enstaka röda tegelkross. Utjämning.
31. Lite melerad eller prickig kulturjord, gråbrun med en del lerfläckar.
32. Grå kulturjord, med lite lerfläckar, fett, finkornigt, med en enstaka tegelbit (gul). Utjämning eller fyllning.
33. Mestadels omrörd lera. Fyllning i dräneringsschakt.
34. Lösa massor, ej rensat.
35. Kulturjord. Fyllning i rörschakt.
36. Sand.
37. Omrörd kulturjord. Fyllning i schakt till gasrör.
38. Omrörd kulturjord. Fyllning i schakt till gasrör.
39. Brun finkornig kulturjord, fett, lite kompakt, torrt. Homogent med få komponenter. Utjämning.
40. Brunrå kulturjord, finkornig, fet, torr, få komponenter, enstaka småsten. Utjämning.
41. Brunrå kulturjord med mycket lerkuddar, endast få små stenar. Förmodligen utjämning, snarare än fyllning.
42. Gråbrun finkornig kulturjord, torrt, lite fett, kompakt, med få komponenter, bara enstaka småsten.
43. Brun till grå kulturjord, finkornigt, torrt, kompakt. I en zon ca 5 cm från toppen fanns mycket träkol. Fyllning.
44. Grå kulturjord med mycket lerkuddar. Fyllning.
45. Brunrå kulturjord, torr, lite fet, kompakt, med en hel del småsten närmast moränen. Stenarna förefaller inte vara utlagda med något särskilt syfte. Fyllning.
46. Svagt humös ljus grå kulturjord med mycket inslag av sand och småsten. Oklart om det senare är naturligt eller kulturellt, förmodligen det förre.
47. Grå kulturjord, fett, finkornigt, fuktigt, med enstaka småsten och en större sten. Fyllning.
48. Ljus grå kulturjord, fett, torrt, kompakt, med skarp gräns mot moränen.

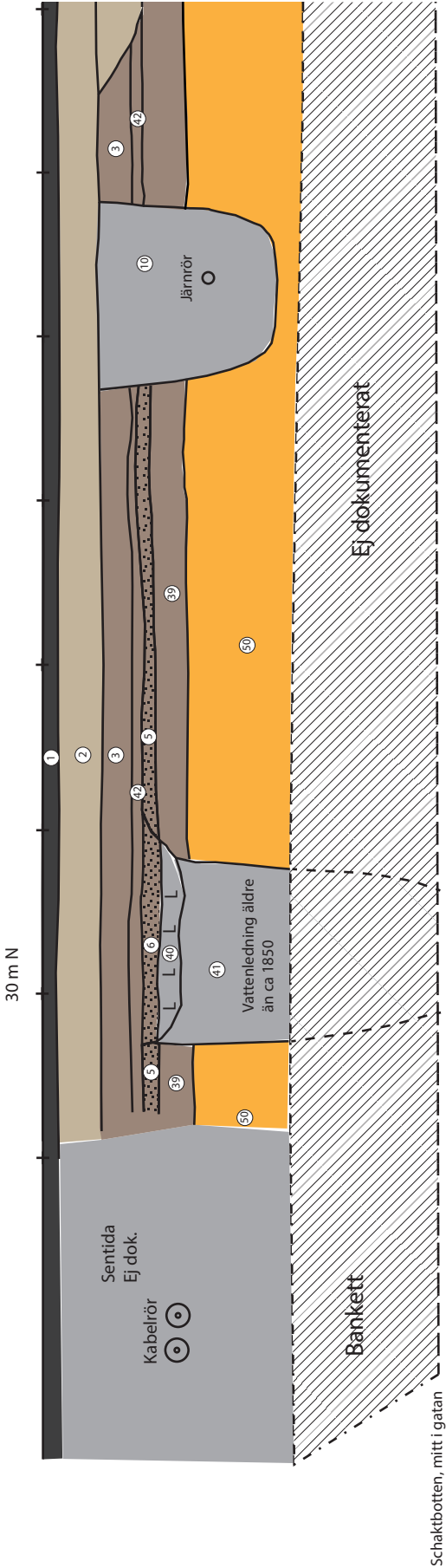
Östra Vallgatan, norr om Magle Lilla Kyrkogata

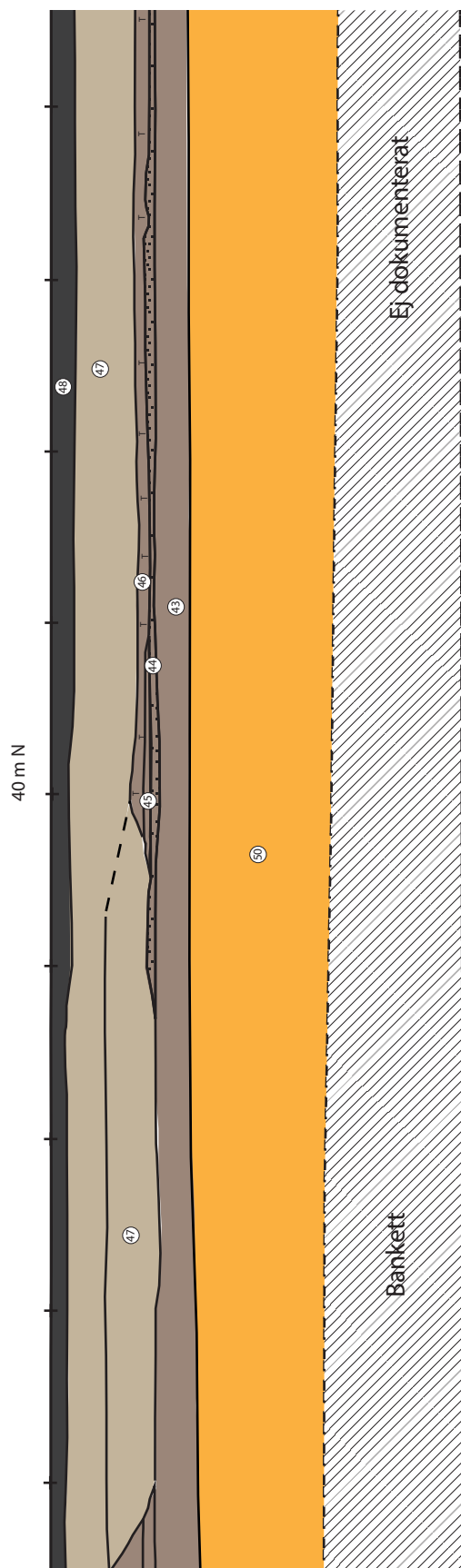
Sektion mot väster

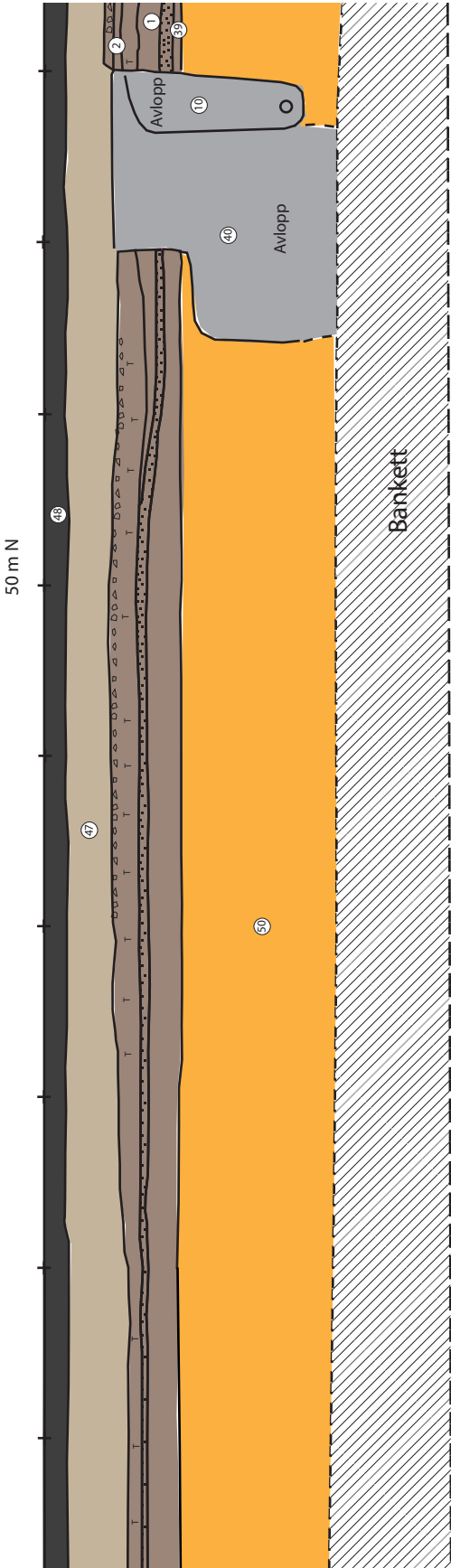
Översikt 1:200 (denna sida)
Detalj 1:40 (efterföljande sidor)

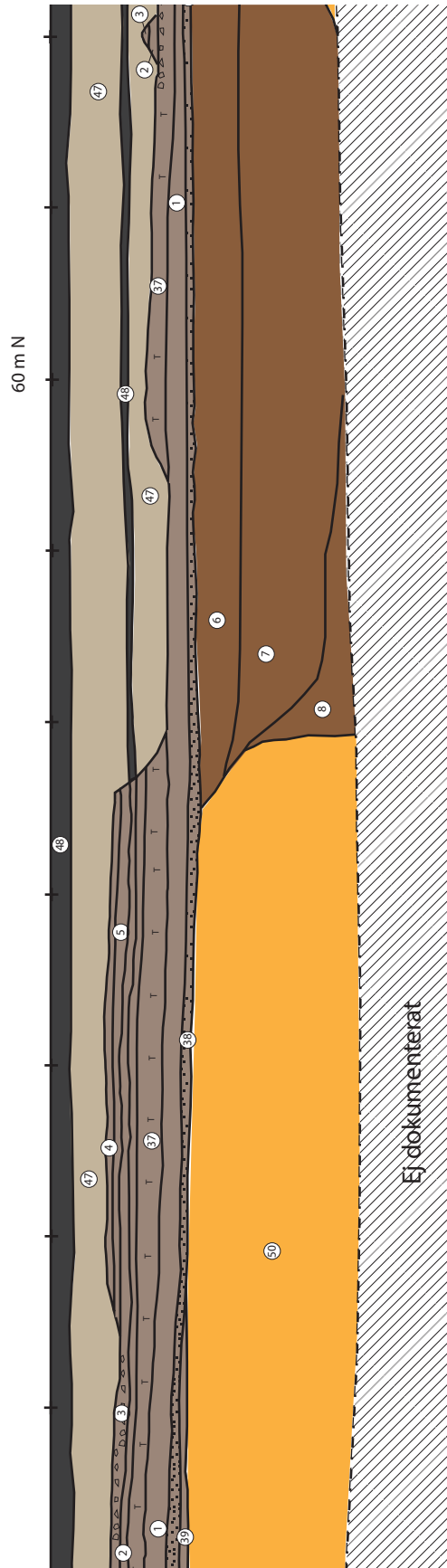
27–114 m N

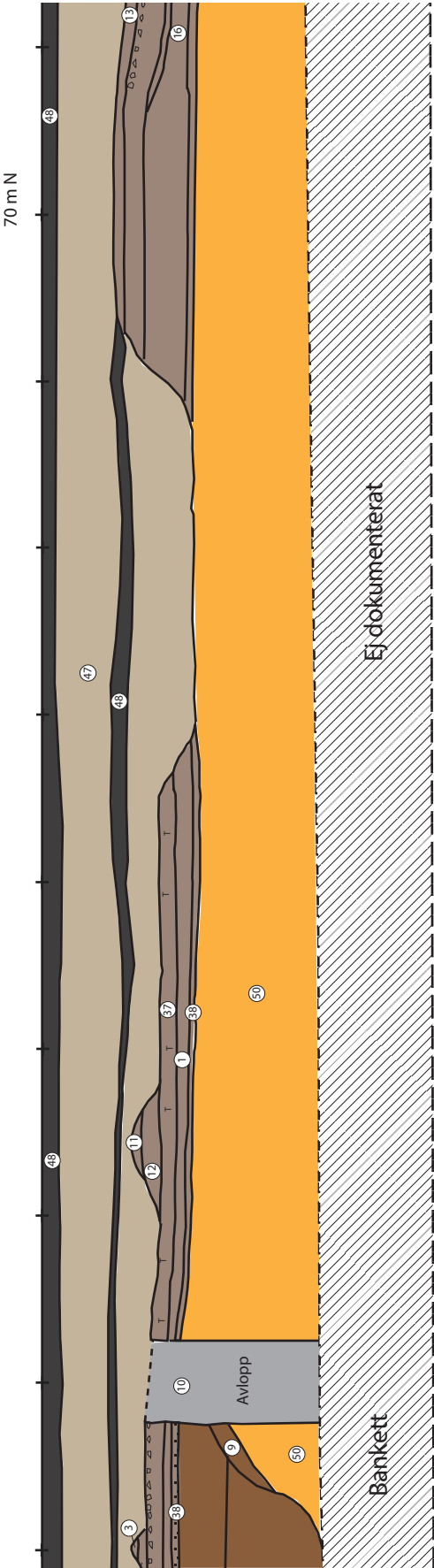

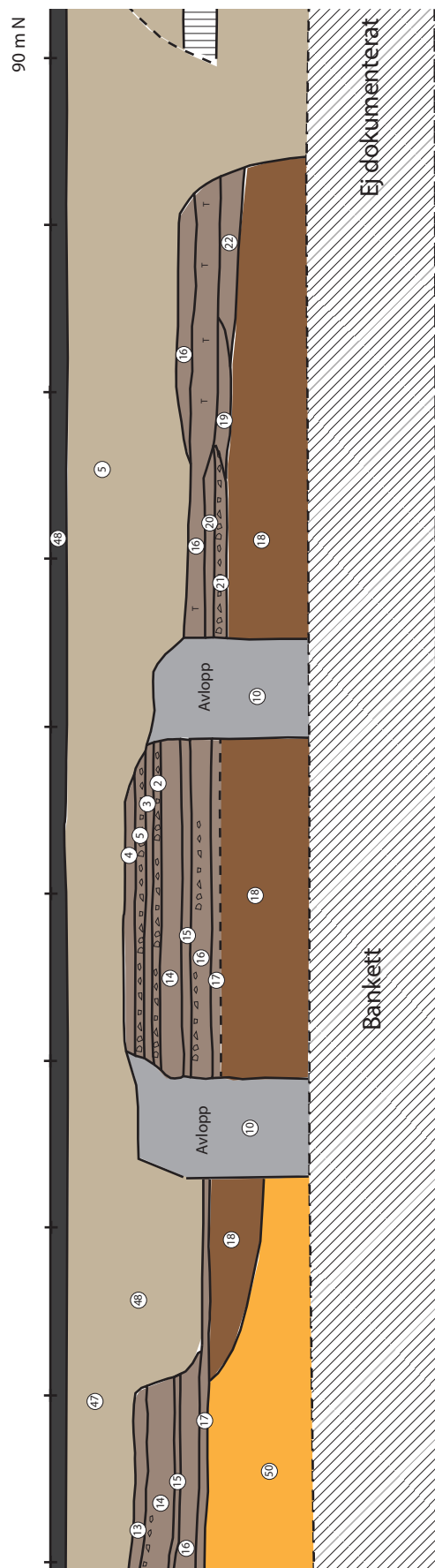

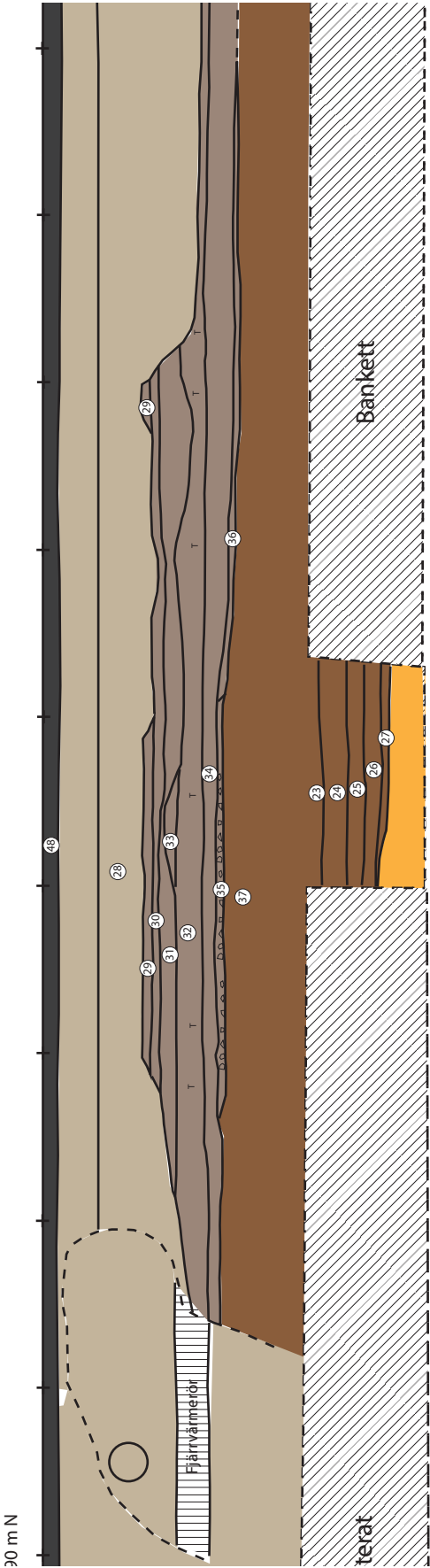

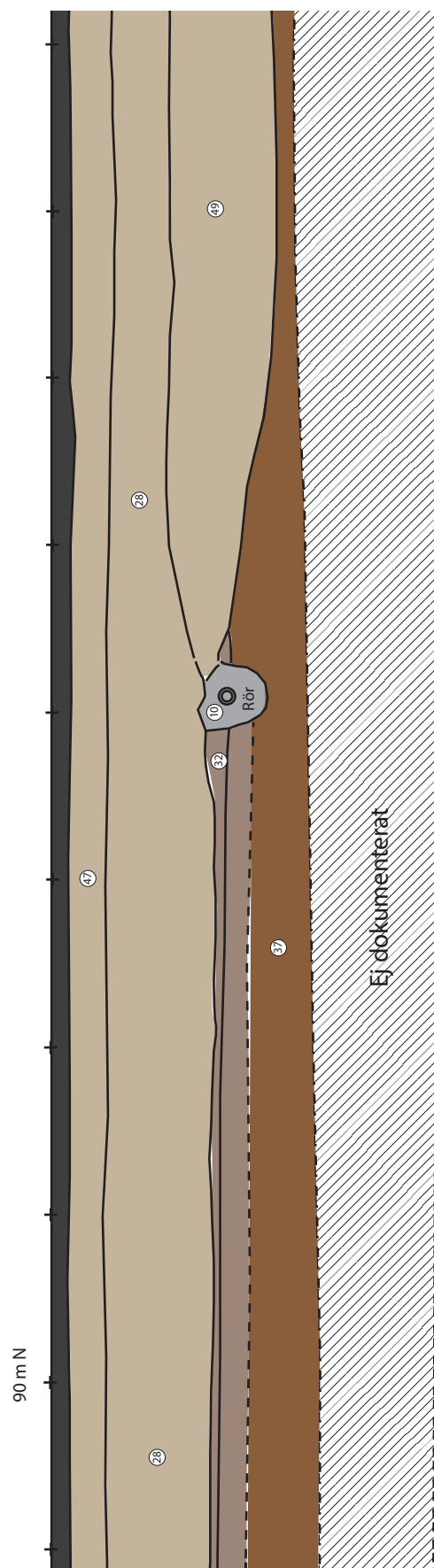

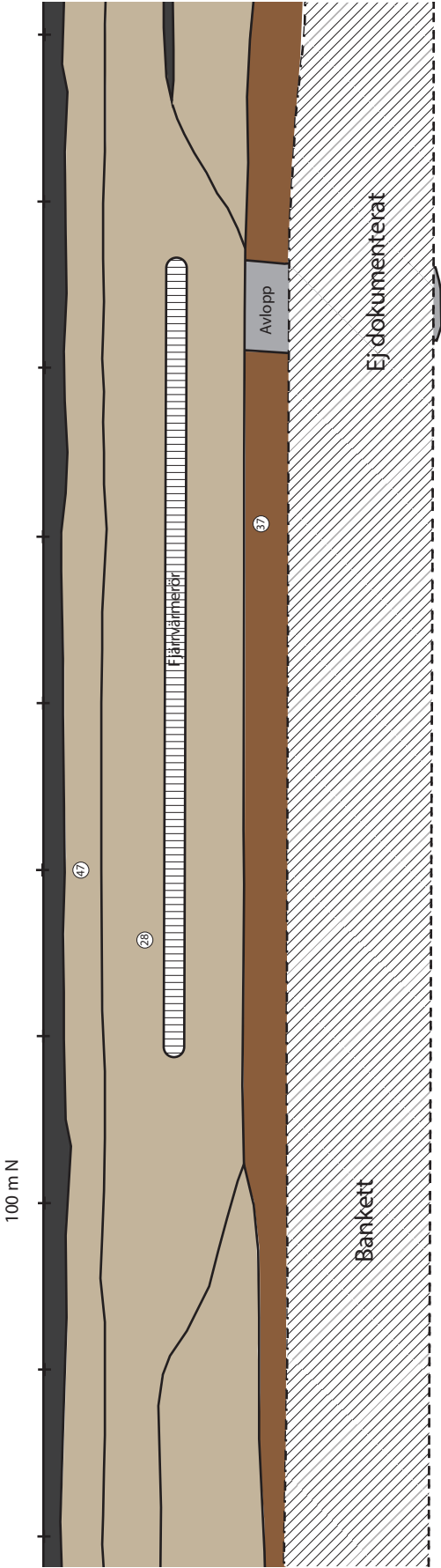

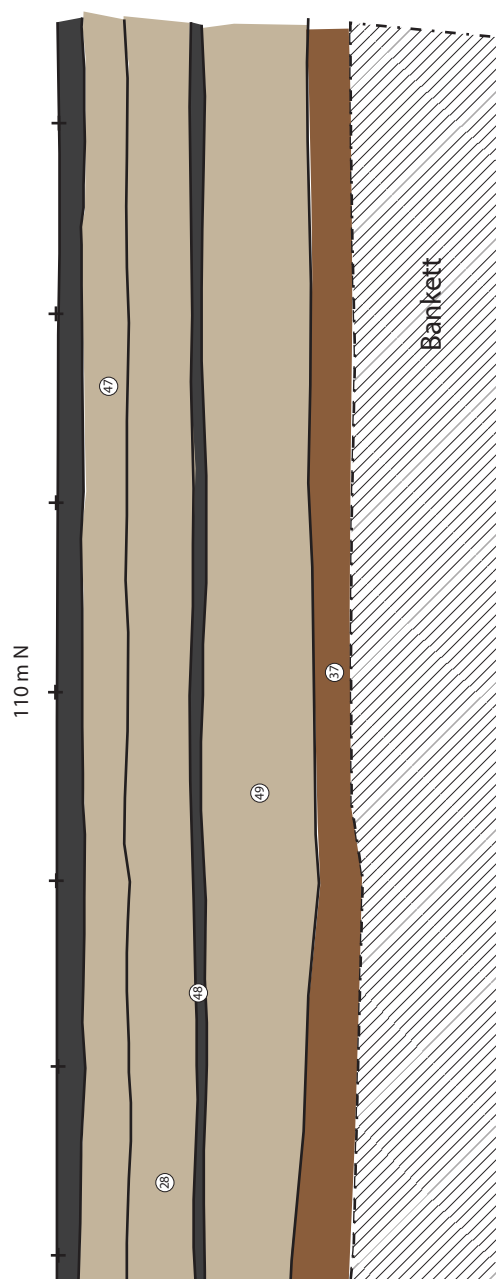

Sektion mot väster

Lagerbeskrivningar

1. Ljus beige-grå kulturjord, finkornigt, torrt, lite kompakt, homogent, få komponenter. Utjämning.
2. Brun kulturjord, lite sandigt inslag, torrt, kompakt. Utjämning.
3. Grå kulturjord med tegelkross och småsten. Förefaller vara en knadderstensyta.
4. Brun kulturjord, lite sandigt, fint rött tegelkross förekommer, enstaka småsten, finkornigt, torrt, kompakt. Utjämning.
5. Melerad kulturjord, finkornigt, torrt, kompakt, grått med lerfläckar (gula), inslag av träkol och kalkbruk. Utjämning.
6. Brungrå kulturjord, ganska ljus, ljusare än lager 7, homogent, finkornigt, torrt, kompakt, med enstaka små bitar bränd lera, enstaka småsten, aningen fett. Fyllning.
7. Grå kulturjord, finkornigt, fett, lite fuktigt, lite kompakt, inslag av bränd lera, lite småsten, enstaka fläckar med gul lera och träkol.
8. Ljust grå kulturjord, fett, kompakt, finkornigt. Fyllning.
9. Kulturpåverkad morän. Ljust grå/gul.
10. Omrörd lera och kulturjord. Fyllning.
11. Melerad eller grå kulturjord, med lerfläckar, torrt, finkornigt med inslag av grus. Utjämning.
12. Brun kulturjord, finkornigt, torrt, lite kompakt. Utjämning.
13. Brungrå kulturjord, finkornigt, torrt, kompakt, med enstaka små bitar tegelkross. Utjämning.
14. Svagt gul/gulbrun lera, kompakt. I kontaktytan mot lager 13 ligger småsten.
15. Gråbrun kulturjord, ej fett, torrt, nästan lite sandig, kompakt. Utjämning.
16. Grå kulturjord, finkornigt kompakt, torrt, med mycket tegelkross och småsten, även lite större sten. Utjämning. Bärlager.
17. Brungrå kulturjord, finkornigt, fett, lite fuktigt, kompakt, få komponenter, lite småsten bränd lera, ganska skarp gräns mot morän. Utjämning?
18. Mörkt grå kulturjord, finkornigt, kompakt, homogent, fett, lite fuktigt, enstaka bränd lera och lite träkolsprickar.
19. Kulturjord och lera, melerat, finkornigt, kompakt. Utjämning.
20. Brungrå kulturjord, finkornigt, kompakt, fett, aningen fuktigt, homogent. Utjämning.
21. Grå kulturjord, finkornigt, med mycket småstenar. Hårdgöring.
22. Brungrå kulturjord, något ljusare än lager 18, homogent, kompakt, enstaka träkolsprickar. Utjämning.
23. Kulturjord blandad med lera, varvigt.
24. Huvudsakligen grå kulturjord.
25. Mycket lera blandad med kulturjord. Varvigt.
26. Svagt humös, varvigt, delvis sandigt.
27. Lerigt med inslag av kulturjord.
28. Sand.
29. Brungrå kulturjord, med inslag av tegelkross, torrt, kompakt, lite sandigt. Utjämning.
30. Melerad kulturjord, mycket beigeblå lera, lite småsten. Utjämning eller hårdgöring.
31. Ljust gråbrun kulturjord, finkornigt fett, lite fuktigt, lite kompakt, homogent, få komponenter. Utjämning.
32. Grå kulturjord, finkornigt, mycket rött tegelkross och småsten. Hårdgöring för gata.

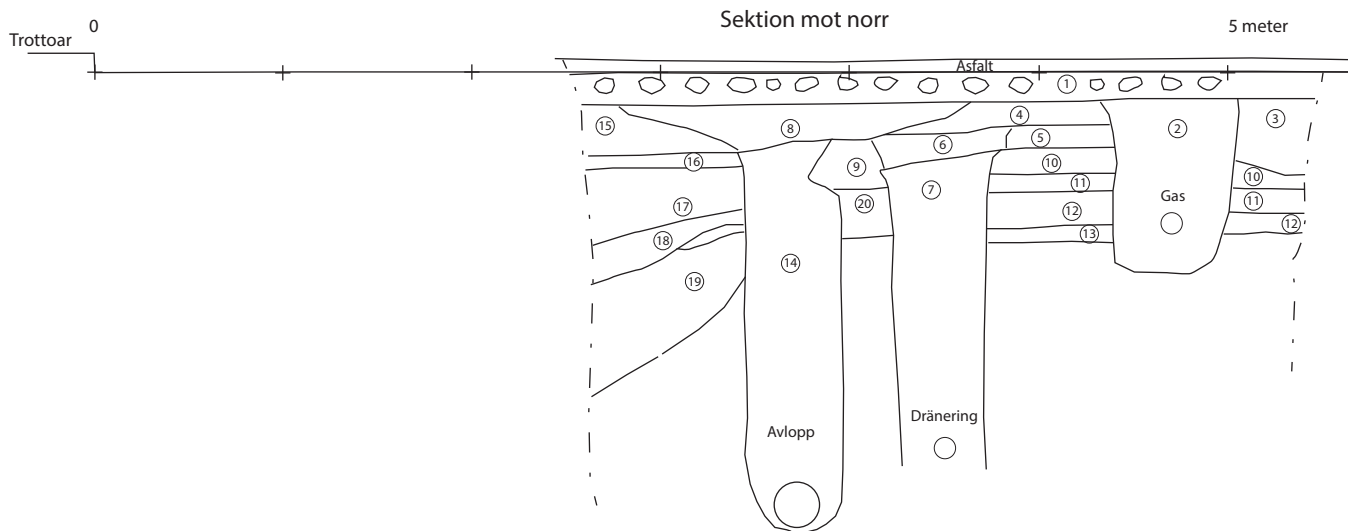
33. Kulturljord med mycket tegelkross och krossat kalkbruk. Melerat. Utjämning.
34. Brungrå kulturljord, finkornigt, fett, lite fuktigt, homogent, någon enstaka sten. Utjämning.
35. Brungrå kulturljord, fett, finkornigt, lite fuktigt, inslag av träkol.
36. Brungrå kulturljord, svagt humöst, finkornigt, fett, lite fuktigt, homogent. Fyllning.
37. Lager med blandad kulturljord, mycket tegelkross, lite färgat glas, småsten, fläckar med lera. Utjämning och bärlager.
38. Grå kulturljord, torrt, finkornigt, lite kompakt, med mycket småsten, små bitar tegelkross och enstaka ben. Utjämning.
39. Småsten blandad med kulturljord och mycket gul lera, som ligger upp och runt stenar, vilket tyder på att det är en lagning, ej samma som lager 5.
40. Nästan bara ren lera. Fyllning.
41. Blandad kulturljord med enstaka småsten. Fyllning.
42. Grå kulturljord, finkornigt, torr, lite fet, ren från komponenter, jämfört med lager 3 och 5. Utjämning över knadderlager. Lite kompakt.
43. Grå kulturljord, även något brunt inslag, homogent, få komponenter, lite småsten. Gradvis övergång mot morän.
44. Grå kulturljord, finkornigt, fett, torrt, något ljusare än underliggande lager, med punktvist mycket småsten, ca 3-5 cm stora.
45. Tunt lager med ljusgrå kulturljord, finkornigt, torrt, fett, inslag punktvist med rött tegel från ovanliggande lager.
46. Grå kulturljord blandad med mycket rött tegelkross, fett, torrt, finkornigt. Utjämning.
47. Sentida bärlager, grus, makadam.
48. Asfalt.
49. Brun grus. Sentida.
50. Morän, brungul lera.

Sektion mot norr, 60 m N (söder om Agardhsgatan)

Lagerbeskrivningar

1. Sand, grus.
2. Omrörd kulturjord. Fyllning i rörschakt.
3. Omrörd kulturjord. Fyllning i rörschakt.
4. Brun kulturjord, finkornig, lite torr, kompakt, homogen, med enstaka brända lerbitar, enstaka småsten och djurben. Fyllning
5. Mörkare grå kulturjord, finkornigt, kompakt, lite fuktigt, inslag av skörbränd sten, inslag av lite bränd lera och träkol. Fyllning.
6. Melerad kulturjord, finkornigt, fett, lite torrt, kompakt, inslag av lerfläckar, lite bränd lera, träkol, skörbränd sten. Fyllning.
7. Melerad kulturjord, en blandning mellan lager 6 och 8, finkornigt, fett, inslag av bränd lera, träkol och lerfläckar. Fyllning.
8. Mycket bränd eller värmepåverkad lera, med träkol mot botten. Fyllning.
9. Grå kulturjord, ganska ljus med inslag av lerfläckar, lite träkol och kalkprickar. Fyllning.

Sektion mot norr, 110 m N (söder om Agardhsgatan)

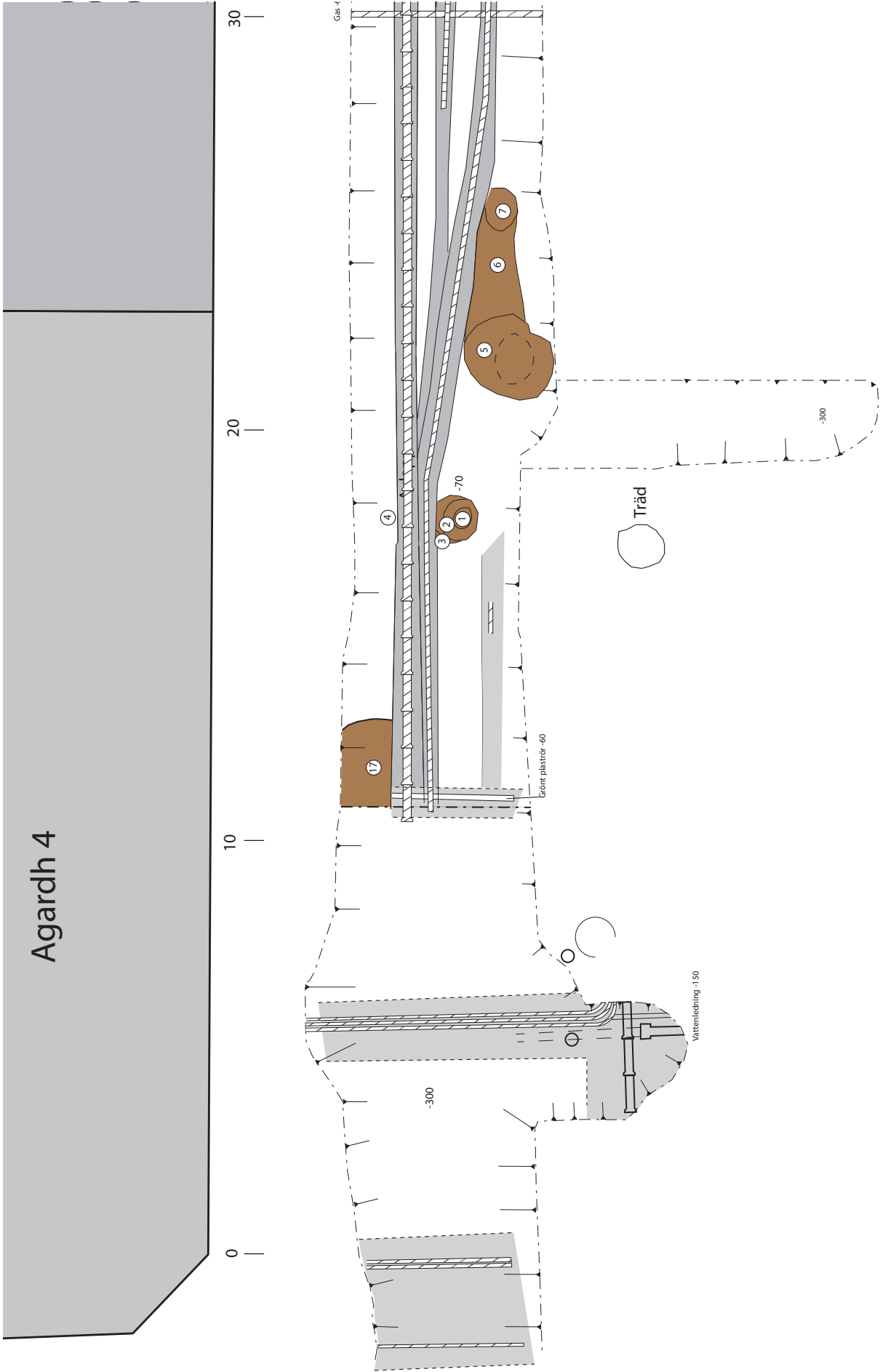
Lagerbeskrivningar

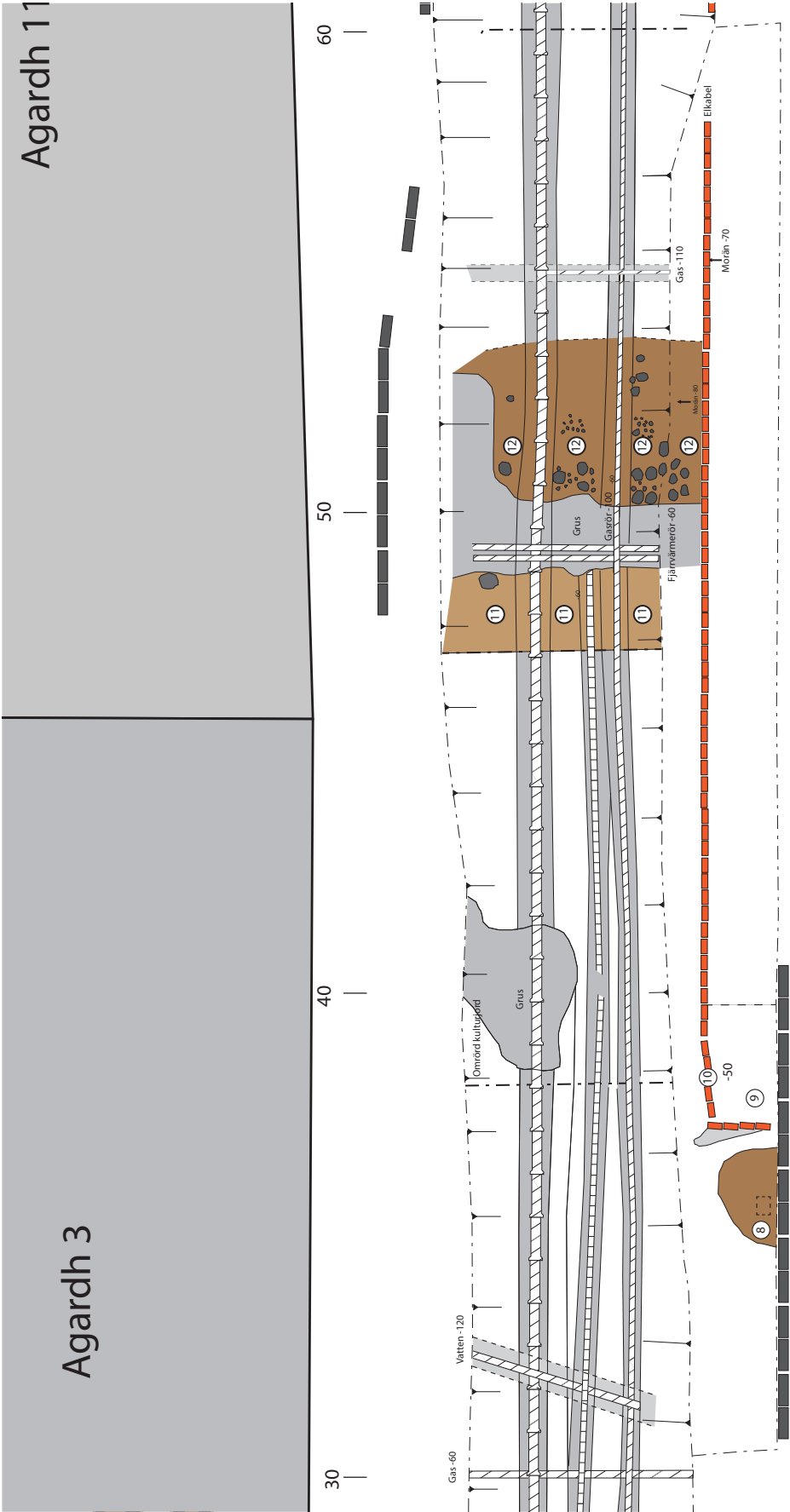
1. Kullersten i brun sand.
2. Fyllning i ledningsschakt för gas.
3. Sand och grus. Fyllning.
4. Småsten, grus och lera. Gatubeläggning.
5. Småsten, lerfläckar, beige-grå kulturjord. Gatubeläggning.
6. Småsten och mycket lera, grå kulturjord. Lagning av gatubeläggning.
7. Blandad kulturjord. Fyllning i dränering.
8. Beige sand. Fyllning eller utjämning.
9. Grå kulturjord, torr, finkornig med tegelkross.
10. Grå kulturjord, finkornig, torr, enstaka småsten, ganska homogent. Utjämning.
11. Grå kulturjord med småsten, lite tegelkross. Gatubeläggning.
12. Grå kulturjord, lite lucker, med lite småsten.
13. Nästanmorän.
14. Omrörd kulturjord. Fyllning i avlopp.
15. Lösa massor. Ej rensat.
16. Grå kulturjord med mycket småsten och tegelkross. Utjämning.
17. Grå kulturjord, lite fett, torrt, med lite tegelkross, lerfläckar. Utjämning.
18. Brungrå kulturjord, homogen, fet, finkornig, lite torr, enstaka träkolsfläckar. Utjämning.
19. Ljust brungrå kulturjord, fet, finkornig, lite torr. Fyllning i dike.
20. Brungrå kulturjord, finkornig, torr, lite fet, ganska tydlig övergång mot morän.

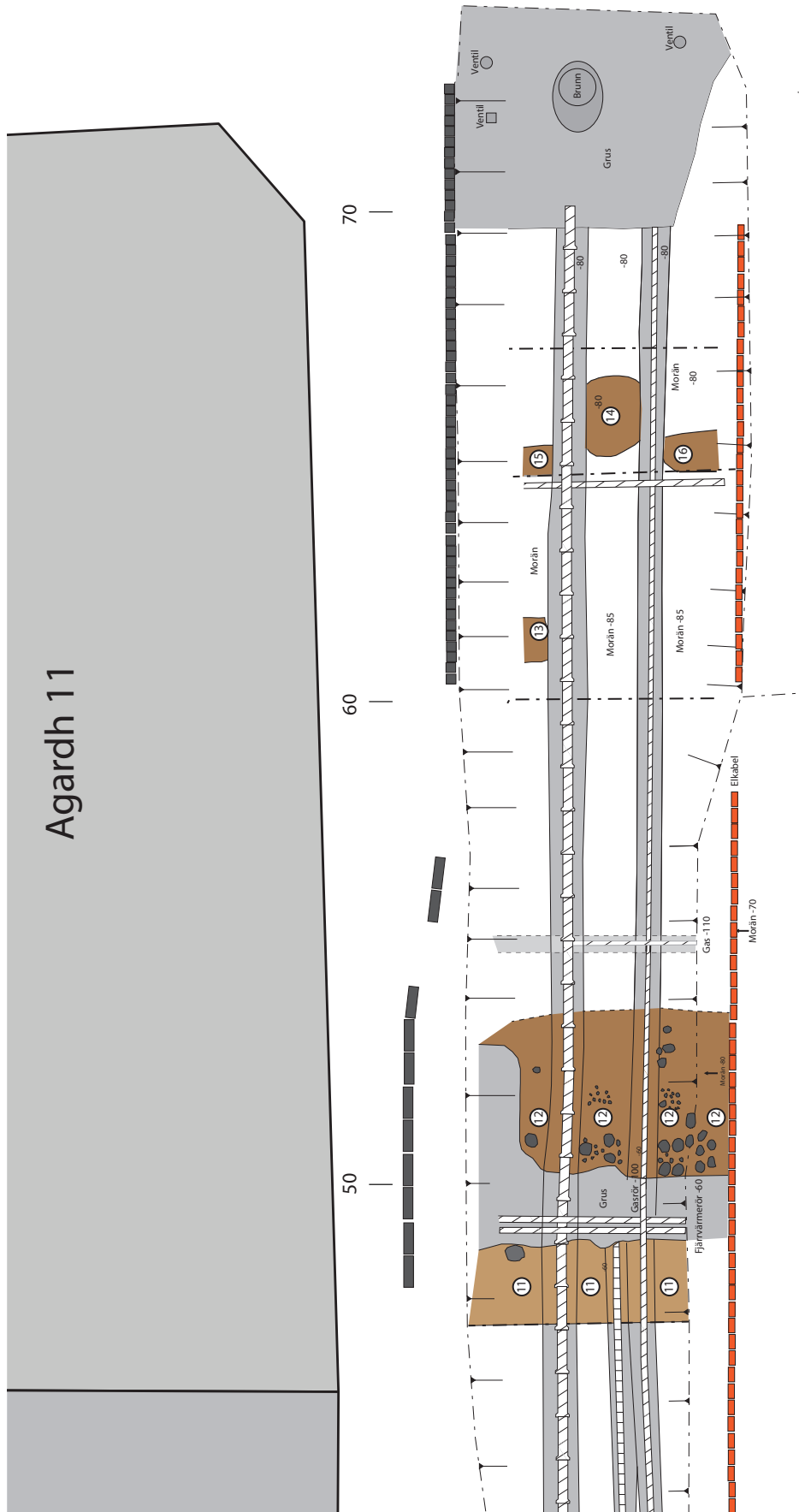
Bilaga 4E. Planer över lämningar i Östra Vallgatan, norr om Agardhsgatan

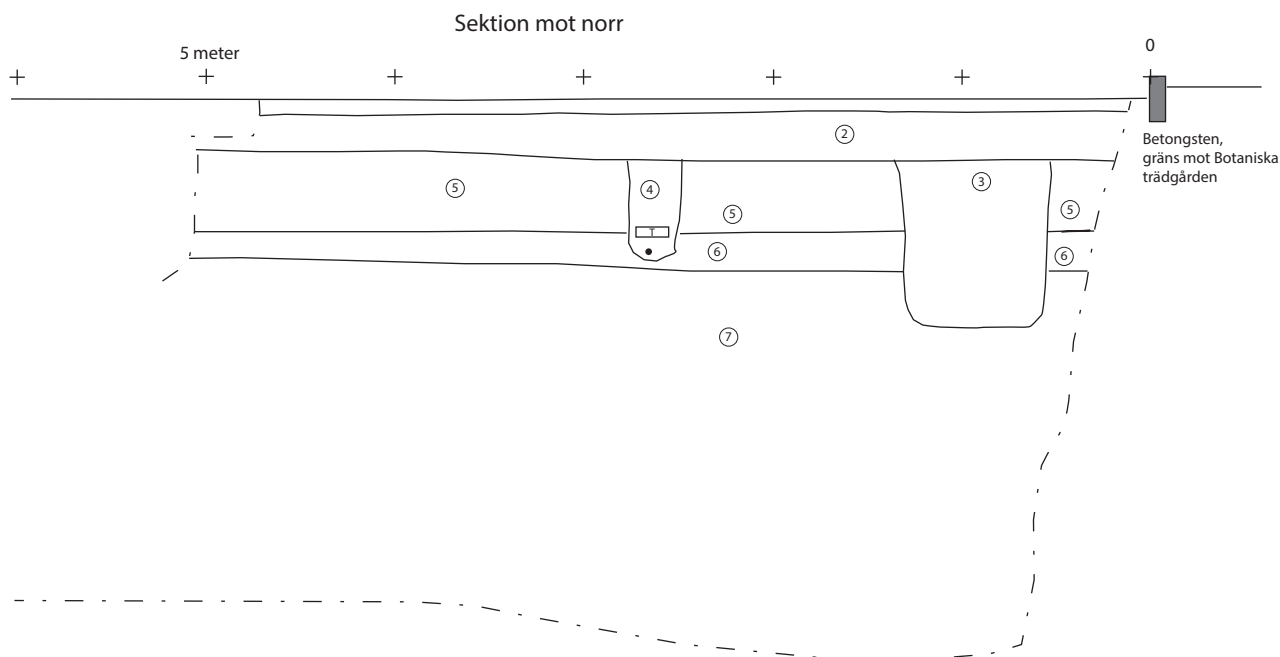
Lagerbeskrivningar

1. Porös, grovkornig, torr, mager kulturjord med inslag av sot, träkol, järnspik. Stolphål med förkolnad stolpe.
2. Brun, fet, torr, finkornig jord med inslag av järnspik. Fyllning i möjlig garverigrop.
3. Kalk. Tunn lins, runt gropens sida. Tolkades i fält som en garverigrop. Kalken kan också förklaras med att den tjänat som förvaringsgrop för kalk.
4. Brun, fet, finkornig, något kompakt. Äldre markhorisont.
5. Brun, fet, finkornig kulturjord med humöst inslag, något lucker, torr, inslag av träkol, svartgods (östersjö). Brunn. Dimension i botten: 1,7 m.
6. Mindre inslag av träkol än i brunn. Ränna.
7. Brunsvart, fet kulturjord, något kompakt, inslag av bränd lera, keramik (Östersjö). Nedgrävning.
8. Grå till brungrå finkornig jord, fett, lite fuktigt, lite kompakt, inslag av småsten, en del skärvsten, lerkladdar, lite bränd lera, ganska mycket djurben, träkol (ganska rikligt) och keramik. Fyllning i nedgrävning. Nedgrävningens djup är oklart. En provgrop grävdes 0,25 m ned, utan att botten framkom.
9. Finkornig, grå kulturjord, fet, lite fuktigt, kompakt, med träkol, lite småsten, djurben, tegelkross (rött), fläckar med kalk. Fyllning. Nedgrävningen var ej särskilt djup. På ca 10-15 cm djup påträffades moränlera. Den tydliga övergången tyder på att det är en nedgrävning eller avröjning.
10. Gult tegel som ligger över kabel lagd i kulturjord. Ingen tydlig kant mot äldre lager.
11. Gråbrun kulturjord, torrt, lite magert, lite kompakt. Antagligen utjämning, kanske tidigare odlad.
12. Påminner om lager 1 men med inslag av mindre stenar, 5-15 cm stora, även en del rött tegelkross.
13. Grå kulturjord, finkornig, torrt, lite kompakt, enstaka djurben, enstaka lerfläckar, i övrigt homogen. Utjämning.
14. Gråbrun finkornig fyllning, torrt, ej kompakt, med inslag av träkolsprickar (ganska mycket), tegelkross (lite grann), inslag av smetig kalk. Fynd av keramik (svartgods). Fyllning i nedgrävning. Oklar funktion, inslag av djurben. Skarp, brant nedgrävning sida i söder. Djupet på brunnen var ca 250 cm. Ingen skoning. Nedåt avsmalnande.
15. Brungrå fyllning, påminner om lager 2, inslag av djurben, träkol, inget synligt inslag av tegelkross. Fyllning med grävning med oklar funktion.
16. Gråbrun fyllning, finkornigt, lite kompakt, med inslag av små lerfläckar, träkol, lite djurben. Mycket tydlig kant mot moränen i norr. Skarp, brant nedgrävningssida. Kunde följas till ett djup av 110 cm under gatan. På större djup smalnade den av i väster, söder och norr. Djupet på brunnen ca 20 cm. Ingen skoning. Avsmalnande nedåt.
17. Brungrå kulturjord, fett, lite fuktigt, luckert. Fyllning.

Sektion mot norr, 18 m N (norr om Agardhsgatan)

Lagerbeskrivningar

1. Asfalt.
2. Sentida påförd hårdgöring: makadam, sand, grus.
3. Omrörd kulturjord. Fyllning i äldre avloppsbrunn.
4. Omrörd kulturjord. Fyllning. Kabelschakt.
5. Gråbrun finkornig kulturjord, fet, lite fuktig, lite kompakt, inslag av enstaka småsten, rötter, lite träkolspartiklar, i övrigt få komponenter. Homogent. Inga tydliga lagerskiljen, dock något brunare längst upp och gråare mot botten. Gränsen mot lager 6 är diffus. Odlad eller om-trampad jord.
6. Grå kulturjord, finkornig, fet, inslag av enstaka småsten, i övrigt få komponenter, enstaka träkolsprickar. Gräns mot moränlera är diffus. Äldsta markhorisont.
7. Moränlera, ljust beigegul, torr, fet, siltig, lite småsten (flinta).

Arkeologiska arkivrapporter från Lund har övergått i serien Kulturmiljörapporter fr.o.m. 2013.
I serien Kulturmiljörapporter har utgivits:

2018

- 2018:1 Kv. Klockaren 19, Dalby. Fornlämning 40:1, Dalby socken, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2017. Mattias Karlsson.
- 2018:2 Falsterbo 2:25 – Kyrkogatan, Falsterbo. Fornlämning 15, Falsterbo socken, Vellinge kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2016. Ivan Balic.
- 2018:3 Fjärrvärme mm i Lunds kommun, Skåne. Arkeologiska förundersökningar 2012-2013. Aja Guldåker.
- 2018:4 Hunehals borg, Hanhals 4:31, fornlämning Hanhals 71:1, Hanhals socken, Kungsbacka kommun, Halland. Forskningsundersökning 2016.
- 2018:5 Kv Toppen 14, Lund. Fornlämning 73:1, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2017. Aja Guldåker.
- 2018:6 Kv Gråbröder 16, Lund. Fornlämning 73:1, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2015. Ivan Balic.
- 2018:7 Coyetgården och Stinsbostaden i Åkarp, Staffanstorps och Burlövs kommuner, byggnadsdokumentation 2017-2018. Henrik Borg och Carita Melchert
- 2018:8 Kv Domkyrkan 2 – Krafts torg, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2015-2016. Gertie Ericsson.
- 2018:9 Innerstaden 2:1 - Stortorget, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2015. Gertie Ericsson
- 2018:10 Arkeologisk utredning steg 1 inför fördjupad översiktsplan för Lund Sydväst (Källby), Lunds kommun, Skåne län. 2017. Jan Kockum och Johan Wallin.
- 2018:11 Kv Brunius 18, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk kontroll/undersökning 2016. Gertie Ericsson.
- 2018:12 Kv Tegnér 1, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2015 och geoteknisk undersökning 2016. Gertie Ericsson.
- 2018:13 Lunds domkyrka, kv Domkyrkan 1, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad och kommun, Skåne län. Geoteknisk undersökning 2016. Gertie Ericsson.
- 2018:14 Dalby 90:1, fornlämning Dalby 40:1, Dalby socken, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2018. Jan Kockum.
- 2018:15 Svanelucky 3, Astrografhuset, Lunds kommun, Antikvarisk medverkan 2015-2018. Carita Melchert och Erik Blomqvist.
- 2018:16 Galgevången 1:20, S:t Jörgens park, fornlämning Lund 50, Lunds stad och kommun, Skåne län, arkeologisk undersökning 2016. Jan Kockum.
- 2018:17 Södra stambanan, delen Flackarp-Arlöv, Uppåkra socken, Burlöv och Staffanstorps kommuner, Skåne län. Arkeologisk utredning och förundersökning 2016. Ivan Balic.
- 2018:18 Kv Föreningen 16, kv Universitetet 1, kv Domkyrkan 1 och kv Historiska Museet 1, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2018. Jan Kockum.
- 2018:19 Innerstaden 2:1 - Nygatan, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2017. Krister Kàm Tayanin.
- 2018:20 Kv Städet 10, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2018. Jan Kockum.
- 2018:21 Kv Sankt Mikael 16, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad och kommun, Skåne län. Geoteknisk undersökning 2018. Aja Guldåker.
- 2018:22 Döbeln 8, Krognoshuset, Lund, Lunds kommun. Antikvarisk förundersökning 2018. Carita Melchert.
- 2018:23 Kv Sankt Måns 21, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad och kommun, Skåne län. Geoteknisk undersökning 2018. Aja Guldåker.
- 2018:24 Fastigheten Innerstaden 2:1, Mårtenstorget, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2018. Jan Kockum.
- 2018:25 Fastigheten Sandby 67:1 Byskolan, fornlämning Södra Sandby 93:1, Södra Sandby, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2018. Jan Kockum.
- 2018:26 Höör kyrka, Höör socken, Höörs kommun, Skåne. Antikvarisk medverkan 2018. Carita Melchert.

Tidigare nummer kan rekvireras från Kulturen, Kulturmiljöavdelningen

Telefon: 046-350406

E-post: arkeologi@kulturen.com

- 2018:27 Tegnér 1, Allmogehallen, Kulturen. Vårdprogram och underhållsplan 2017. Erik Blomqvist.
- 2018:28 Kv. Källan 10, fornlämning 175:1 (Lilla Råby), Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2018. Mattias Karlsson.
- 2018:29 Oppmanna 4:16, Kristianstad kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2018. Erik Blomqvist.
- 2018:30 Ängsö slottspark-Ängsö Gård 2:1, fornlämning 4:1, Ängsö sn, Västerås kommun, Västmanlands län. Trädgårdsarkeologisk utredning 2018. Aja Guldåker.
- 2018:31 Margretedalsområdet. Tullbommen 1, Margretedal 1–4 samt innerstaden 5:5, 5:7, 5:18 och delar av 2:1, Lund, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk utredning 2018. Stefan Larsson.
- 2018:32 Fjälkinge kyrka, Fjälkinge pastorat, Lund stift, Kristianstad kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2017-2018. Carita Melchert.
- 2018:33 S:t Peter 28, Ekska huset, Lund, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2018. Carita Melchert.
- 2018:34 Skegrie 14:11, Skegrie mölla, Trelleborg, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2018. Erik Blomqvist
- 2018:35 Kv Sankt Mikael 6, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2017. Jan Kockum.
- 2018:36 Skegrie 14:11, Skegrie mölla, Trelleborg, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2018. Erik Blomqvist
- 2018:37 Mölleberga kyrka. Arkeologisk vindsstädning och byggnadsarkeologisk undersökning av tornet 2018. Mölleberga kyrka, Uppåkra församling, Lunds stift. Gunilla Gardelin.
- 2018:38 Vapenhuset, Södra Sandby. Vapenhuset 2, 3, 4, 5, samt del av Sandby 67:2, fornlämning Södra Sandby 93:1, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2018. Stefan Larsson.
- 2018:39 Historiska museet 1, fornlämning 73, Lund, Lunds kommun, Skåne län, Schaktningsövervakning 2018. Stefan Larsson.
- 2018:40 Värpinge 17:26 och 18:1. Fornlämning 156:1, Lund, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2015. Johan Wallin.
- 2018:41 Innerstaden 2:1 - Mårtenstorget, Lund. Fornlämning 73:1, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2016. Krister Kåm Tayanin.
- 2018:42 Kv Klosterkyrkan 5, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk förundersökning 2016. Johan Wallin.
- 2018:43 Kv Galten 13, 14, 15, 19, 27 och 28, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk förundersökning 2018. Jan Kockum.
- 2018:44 Åkarp 3:2, fornlämning Uppåkra 53, Uppåkra socken, Burlövs kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2016. Ivan Balic & Aja Guldåker.
- 2018:45 Kv Döbeln 8, Mårtenstorget, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk förundersökning 2018. Jan Kockum.
- 2018:46 Östra Vallgatan, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2016. Mattias Karlsson.

Tidigare nummer kan rekvireras från Kulturen, Kulturmiljöavdelningen

Telefon: 046-350406

E-post: arkeologi@kulturen.com